

מי רוצה חיים

השער אל חיים אמיתיים, חיים זטולי דאגות, סבל וצער.
הדרך הזכונה אל השמוחה, האושר והסיפוק האמיתי.

כותב הספר

הרב יעקב ישראל זיסהולץ

לעילוי נשמת
כל נפטרי
אסון מירון
תשפ"א

ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי הנשמות היקרות

מרים בת פריחה

יצחק בן ניסים / אסתר

יקוט בת אסתר

יעקב בן יהודה / זהרה

ת.נ.צ.ב.ה

שמואל אליעזר שטרן

דומ"צ בביר"צ של מרן הגר"ש ואזנר שליט"א

ראש ישיבת חוג חת"ס

ורב מערב בני ברק

רח' הרב קוק 1, בני ברק 51273

Rabbi Shmuel Eliezer Shtern

Dayan in Rabbinical Court
of HaGaon HaRav **Wosner, Shlita**
Rosh Yeshiva Chasam Sofer
Rav of West Bnei-Brak
1 Harav Kuk St. Bnei-Brak 51273

אלו היום הנך חיה אורג יום אבא
אז, אל שום פן ולשון, ועיף שום מילד
נפש, כי היום והיום - בין האשן, לעונת הגש
או אור - קושג הנך שנתם דוד אשן עי
כבוד הילד, המון אף דגידה וייג (הגדה,
הנהג ישאר יצק עי-הילד אשן, בודא.
יגש אף הקושג אהימון אף עשרי ונקטי
הנך והשן שלו יאש עיה קב שלו
כנשני יתש, וישא נכ. שר אצתו
ולאקדו יתש.

יפה באוניה
של אהמל שלן

תוכן עיניים

8	הקדמה
	חלק ראשון
21	המפתח לעולם הזה!
22	צינורות של שפע או...
38	מקבץ סיפורים מן החיים
49	חיים במתנה
58	למה הן לא עולות...
62	אבא אחד - ושני אחים
	המפתח לעולם שמעבר
66	להחליף מצוות בעבירות
72	הסגולה המופלאה
	מחריבי העולם
75	בלחיצת כפתור אחת
79	החלום המפעים
81	פגיעה ישירה ומיידית
	חלק שני
89	שערי ההצלחה
90	הכר את האויב
93	התחמקות
97	לא לבד!
103	ללמוד, פשוט ללמוד
106	שק של עצות
108	אין ייאוש!!!
115	תרגיל חשיבה
119	עוקבים וקונסים
120	אומנותו של אדם
124	להתבונן תמיד

הקדמה

זכינו!

זכינו שבדורנו מתפשטת ומתגברת התופעה בכל שכבות הציבור בארץ ובעולם בנושא חשיבות שמירת הלשון, כאשר עוד ועוד ארגונים קמים, המפיצים חומר למכביר העוסק בחשיבות העניין.

אולם –

עדיין – אצל רבים המושג הזה הנקרא "שמירת הלשון" נתפס כמצווה אחת מתוך תרי"ג המצוות. ולא רק אצלם – אלא גם אצל אלו שכן שמעו וקראו חומר העוסק בנושא, עדיין רבים מהם לא מתייחסים לעניין בכל העוצמה הראויה לו.

וכמובן שלא אלו ולא אשמים בדבר. האשם היחידי הנו היצר הרע השוקד יומם וליל בתחום זה. יודע הוא נוכל ערמומי זה את ה"רווחים" האדירים להם הוא זוכה כאן, וממילא כל מחשבותיו ומזימותיו מיועדות להסיט את מוחו של האדם מלהתעסק בתחום ה"ל עם מלוא המרץ והרצינות.

ומול כל זה עומדת לה האמת!

האמת – כמעט שלא נמצא ביהדות תחום ענק כל כך בהיקפו ובחומרתו, שקל כל כך להיכשל בו, ושיחרוץ את גורלו של האדם לנצח נצחים – כמו מצווה זו של שמירת הלשון!

כמעט שלא נמצא עוד מצווה שכל כך קל לעבור עליה, ומצד שני היא זו שתחרוץ את גורלו של האדם לנצח נצחים!

ובוודאי, בשלב זה, רבים ירימו גבה ויתמהו –
תחרוץ את גרלז?
לנצח נצחים?

אולם עם כל הכאב שבדבר זו האמת לאמיתה.
והיצר – שכפי שכתבנו, יודע היטב את ה"אוצרות" וה"רווחים" שיש לו כאן,
משקיע את מיטב הכוחות, המחשבה והתכסיסים להכשיל:
(כמעט) כל אחד!
(כמעט) כל יום!
(כמעט) בכל שלב במשך היום!
בדיבורי לשון הרע, ושמיעת וקבלת לשון הרע.

(כתבנו "כמעט", מאחר שאצל גדולי ישראל הוא לא מגיע, וגם אצל אלו
שכבר החדירו את הנושא אל תוך תוכם של חיהם הוא כבר לא מגיע,
מאחר שהוא יודע ששם הוא רק יפסיד... אולם אצל כל מי שלא נכלל
בשתי הקטגוריות האלו – הוא בא **יום-יום**...).

מי שלא מאמין שכך הם פני הדברים, יוכל להיווכח בהם אם יעקוב בצורה
יסודית במשך **יממה אחת** על פיו ואוזניו. לתדהמתו הוא יגלה כיצד הוא
נכשל **פעם אחר פעם** בכל מיני מצבים שונים ומשונים.

כפתיחה לספרנו נביא את דבריו של גאון הגאונים וקודש הקודשים,
רבינו הגר"א מוילנא זי"ע, אשר ראה לנכון להקדיש לנושא זה חלק גדול
ממכתבו המפורסם הנקרא "אגרת הגר"א".
הגר"א, קדוש נשגב שידע את כל התורה כולה ישר והפוך בעל פה!

(כל התורה שבכתב וכל הגמרות, המדרשים, הספרא, ספרי, תוספתא, הרמב"ם, כל כתבי הקבלה, השולחן ערוך, ספרי הראשונים והאחרונים).
רמתו הרוחנית הייתה כל כך גבוהה עד שזכה (כפי שמעידים גדולי תלמידיו הקדושים), שהיו לו גילויים מהעולם העליון של אליהו הנביא ומלאכים, גילויים של רבי שמעון בר יוחאי והאר"י הקדוש ועוד נשמות הצדיקים שנפטרו, שהיו באים ללמדו את סודות התורה.

את המכתב הוא כתב לבני ביתו לפני נסיעתו לארץ ישראל (הנסיעה בסופו של דבר לא יצאה לפועל, אולם עם ישראל זכה לדעת את היסודות הנפלאים אותם מגלה הגר"א במכתבו).

הדברים מובאים מילה במילה כלשונו ולאחר מכן ננתח אותם:

**"והכל יביא המשפט על כל דיבור ולא נאבד
 אפילו דיבור קל וכו' כי מטא האשון על כולו,
 כמאמר חכמינו ז"ל (גמספגא פאה פ"א):
 אלו דברים וכו' ואשון הדע כנגד כולם, ומה
 אי אהאריך בצה העיון המחור מכל העבירות
 "כל עמא אדק אפיהו", אמרו חכמינו ז"ל שכל
 מצותיו וגרוגיו של אדם אינו מספיק אמה
 שמוציא מפיו".**

**"ועד יום מותו צריך האדם להגייסה, ולא
 בגעניגים וסינפופים, רק בדסן פיו ובגאווה.
 וזהו הגשורה וזה כל פני העולם הבא
 וכו' וזהו יוגר מכל הגעניגים והסינפופים
 העולם, ובה יבפר או כל עיון וניצול משאל
 גמתיג!"**

**ומסיים שם הגר"א: "אהא העיקר אצכמא לעולם
 הבא, השמינת פיו, וזהו יוגר מכל הגורה
 והמעשים – כי הפה קודש קודשים"!!!**

א. מצד אחד, הדברים נוקבים, ללא ויתור וטיוח המציאות:

**"והכל יביא במשפט" – יהיה דין שמים על הכל.
"על כל דיבור, ולא נאבד אפילו דיבור קל".**

אנו נוטים לחשוב שעל שיחה שלמה של לשון הרע האדם ייתן את הדין, ומצד שני הגר"א מבאר שזה לא כך. כל מילה של גנאי, אפילו סתם מילה פה ושם שהאדם לא נזהר בה אולם היא עוסקת בגנותו של הזולת ('דיבור קל') לא נאבדת שם למעלה... הכל נרשם. הכל הוקלט. הכל הוסרט.

ב. **"כי חטא הלשון על כולו"** – כי חומרת החטא היא יותר מכל חטאי התורה.

"כמאמר חכמינו ז"ל: אלו דברים וכו'" (תוספתא פאה, פ"א) שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה – כלומר נענש עליהם עוד כאן בעולם הזה, והקרן קיימת לעולם הבא, ואלו הן: גילוי עריות, שפיכות דמים ועבודה זרה. **"ולשון הרע כנגד כולם!"**

ג. **"ומה לי להאריך בזה העונן החמור מכל העבירות!"** – הגר"א שידע יותר מכולם מה קורה שם למעלה... והיה בקיא, כאמור, בכל תורת הנגלה והנסתר, קובע חד משמעית: ש"זה העונן החמור מכל העבירות".

(זה לא נעים לשמוע ולדעת את זה... אבל זו המציאות!)

ד. **"כל עמל אדם לפיהו – אמרו חכמינו ז"ל שכל מצוותיו ותורתיו של אדם אינו מספיק למה שמוציא מפיו!"**

דהיינו -

כל מצוותיו ותורותיו של האדם לא יהיה בכוחם לכפר לו ולהיות במשקל נגדי לחטאי הפה שלו.

ה. לאחר דברים חריפים אלו מגלה הגר"א את הצד השני.

אדם הרוצה לכפר על חטאיו (ולאו דווקא חטאי הלשון אלא כל שאר כישלונותיו בכל חלקי התורה) ישנה דרך נפלאה וקלה -
"ועד יום מותו צריך האדם להתייטר (כדי לכפר עוד כאן בעולם הזה על החטאים שעשה) **ולא בתעניתים וסיגופים רק ברסן פיו ובתאוותו".**
 "רסן פיו" - זו שמירת הלשון. האדם שם 'רסן' על שפתיו ו**סוגרם**, שומר עליהם מכל משמר.

"תאוותו" - זהו נושא נוסף אליו הגר"א התייחס בשורות הקודמות שלא העתקנום, והוא כבישת תאוות האכילה. (דהיינו, שמתאפק ומרסן את תאוותו בשעת האכילה).

כלומר: עצם ריסון הפה - שמירתו מדיבורי לשון הרע, רכילות וכו' - זה **עצמו נחשב לאדם כתענית וסיגוף המכפרים לו על כל חטאיו!!!**

ו. **"זוהו התשובה, וזה כל פרי העולם הבא"** - איך חוזרים בתשובה, ומהי הדרך העיקרית כדי לזכות לעולם הבא?
 לגר"א יש תשובה אחת - **שמירת הלשון!**

ז. **"זוהו יותר מכל התעניתים והסיגופים שבעולם!"** - עסק שמירת הפה מדיבורים האסורים איננו דבר קל.

היצר נלחם כאן בכל כוחותיו ותחבולותיו, ודרושים הרבה השקעה ומאמץ לזכות לזה. אולם הגר"א מגלה שזה **מזכך ומטהר את נשמתו יותר מכל**

התעניות והסיגופים הקיימים!!!

המעייין בספרי המקובלים יראה עד כמה האדם נצרך לצום ולהסתגף כדי לכפר ולתקן את ה**הנזקים** שגרם בחטאיו, ולא דווקא חטאים חמורים של איסורי כרת וסקילה אלא כל שאר העבירות הקיימות, גם הקלות שבהן... (למרות שבדורנו אין בכוחנו לצום כדי לתקן את מעשינו – אולם זה לא פותר את האדם מלחפש דרכים חילופיות לכפרה).

וכאן קובע הגר"א בצורה חד משמעית: אין צורך להסתגף ולהתענות כדי לזכות לתקן את כל החטאים הקטנים והגדולים –

נדרש דבר אחד:

לרסן את הפה!

לקדש אותו!

לחשוב לפני שמדברים!

עוצמת הדברים כל כך גדולה עד שהגר"א מסכם אותם במילים:

"זבזה יכופר לו כל עוון, וניצול משאל תחתית".

השומר לשונו – יזכה שכל עוון שעשה יכופר לו, ימחק, יעלם... ואף אם מגיע לו שאל תחתית...

(דהיינו אותו מקום נורא אי שם במעמקי הגיהנום המיועד לאלו שחטאו בחטאים החמורים ביותר...)

הוא ינצל מהכל!!!

כאשר נבוא ונשאל בני אדם מהי הדרך העיקרית לזכות לעולם הבא?

אין ספק שנקבל מגוון של תשובות, כגון:

שמירת שבת כהלכתה

עשיית חסד בצורה מושלמת

עמל התורה יומם ולילה וכו' וכו'

אולם הגר"א ידע דברים שהציבור רובו ככולו אינו יודע,
 ש: "העיקר לזכות לעולם הבא, בשמירת פיו!"

כל חלקי התורה מזכים את האדם בחיי עולם הבא.
 אולם מהו הדבר העיקרי שיזכה אותו?
"שמירת הפה!"

וכמו שהוא מסיים:

**"זזהו יותר מכל התורה והמעשים,
 כי הפה קודש קודשים!!!"**

עולם חדש

אין ספק שלאילו שעברו על הפתיחה (לא בקריאה מהירה אלא בהעמקה והתבוננות) נפתח עולם חדש.
 מעתה נושא שמירת הלשון מקבל ממד אחר לגמרי.
 שוב אין זה "עוד מצווה", או "עוד מצווה חשובה" או אפילו "עוד מצווה חשובה מאוד", אלא -

זה הכל.

הכל מתחיל מזה!

והכל עומד על זה!

כדי להרוס מבנה רב קומות אין צורך לשבור קיר אחרי קיר, אלא יש למוטט את היסודות שעליהן המבנה עומד, והכל יקרוס ויתרסק לרסיסים...

לִיְצֵר יש כידוע משימה אחת ויחידה ואליה הוא מתמסר בכל כוחותיו...
 לגרום לאדם מכשולים עד איבוד כל העולם הבא שלו...

הוא יכול לעבוד בשיטה של "שבירת קיר אחרי קיר", דהיינו לנסות לגרום לאדם לחטוא בכל מצווה ומצווה, אולם דרך זו "ארוכה" מדי..
 האדם לא במהרה מתפתה לעשות עבירות, נכון שהוא נכשל פה ושם, אבל בכלליות הוא ישתדל לשמור על מצוות התורה ולקיימן כהלכה.

והיצר...

הוא נוכל, ונוכל מתוחכם, שהמקובל האלוקי הרמח"ל זי"ע (בספרו המפורסם מסילת ישרים) הגדיר אותו:
 "איש מלחמה מלומד בערממות".

'איש מלחמה' – לוחם קרבות ותיק שכל שאיפותיו הן אחת – לְנַצֵּחַ, וְלְנַצֵּחַ תמיד!

'מלומד' – בעל ניסיון רב.

'בערמוניות' – אין הוא סתם לוחם אלא ערמומי באופן בלתי רגיל, ובתור שכזה הוא יודע היטב היכן להשקיע את מיטב 'כישרונותיו' ההרסניים,

ומה עליו למוטט אצל האדם, **כדי לנצח בכל!!!**

ואם יצליח במשימתו הרי שכל המבנה הרוחני רב הקומות שעליו יטרח האדם יום־יום ייפול ויתרסק לגמרי...

ולכן הוא תוקף את כולם, יומם ולילה, ביסודות הבניין – בשמירת הפה.

הוא יודע ששם יקבע **גורל המלחמה** שלו מול האדם.

ולכן:

כמעט לכל מקום שנלך –

כמעט עם כל מי שניפגש –

נראה את ניצחונותיו של היצר בתחום זה.

מי שניצח כאן – ינצח בכל.

שכן:

"העיקר לזכות לעולם הבא הוא בשמירת פיו"

ובזה שישמור פיו – **יכופר לו כל עוון** וניצול משאול תחתית".

וממילא, **'הקרב המכריע'** הוא על קדושת הפה!

תחכומיו של היצר בנושא הזה הם אדירים.

גם מי שמודע לנושא לאחר שקרא ספרים ועלונים, או שמע שיעורים

והרצאות בנושא – לאחר בדיקה יסודית יודה:

”קראתי ושמעתי כל כך הרבה, ובכל זאת... אני לא נזהר...או לא נזהר מספיק”.

תופעה זו איננה מצויה בשאר חלקי התורה. ניקח לדוגמה את הלכות שבת. אדם שלומד אותם ובפרט אם לומד אותם בצורה יסודית ידקדק בהן הקפדה יתירה. אותו הדבר יהיה בהלכות החגים, בהלכות טהרה, תפילין, ציצית וכו’.

רק בתחום שמירת הלשון האדם מוצא את עצמו נכשל שוב ושוב **למרות כל מה שקרא ושמע.**

אלא – שערמומי זה “יודע היטב את מלאכתו”.

כדי לגנוב אוצרות ממקום בו מוצבת שמירה, יש לעשות דבר אחד: **להרדים** את השומר, ומכאן הדרך קלה...

מכיוון שלמצווה זו ישנם **כללים ברורים** אותם ערך רבינו החפץ חיים זי"ע בספרו המפורסם,

מקפיד היצר שהאדם ינהג באחת הדרכים הבאות:

1. לא ילמד את הספר בכלל, או לא יחזור עליו ובכך ישכח את מה שכבר למד

2. לא ילמד אותו **ביסודיות**, ובכך יחשוב שלשון הרע הוא כאשר מדבר דברי גנאי שהם שקר, אולם כשהדברים אמיתיים אין בכך שום חטא. (ומי שלמד יודע שזוהי טעות גמורה - **לשון הרע** הוא דווקא כאשר אלו דברי גנאי **אמיתיים!!!**)

3. כמו כן – אם כבר למד (ובצורה יסודית) הוא יביא את האדם לניסיונות כאלו שבהם הוא יכניס לראשו את המחשבה: “כאן במקרה הזה – מותר – **ואפילו מצווה** – לדבר לשון הרע”... והאדם בטוח (!) שאכן במקרה המסוים הזה אין שום בעיה ומותר

לדבר ללא כל חשש עבירה...

והיצר... עומד לו בצד, מחכך ידיו אז בזז, וצוחק...

מלחמת חיים עומדת מולנו.

המלחמה שתקבע את כל גורל האדם (ומשפחתו) בעולם הזה ולחיי
העולם הבא.

נאמר שהמלחמה קשה?

נכון – היא קשה.

אבל – גורלית מאין כמוה!

נשתדל להגיש לציבור הקוראים נקודות אור אשר יתנו לאדם כוחות
יום יומיים שיסייעו לו בקיום מצווה נשגבה זו.

בהצלחה!

חלק ראשון

המפתח לעולם הזה!

1. צינורות של שפע או של...
2. מקבץ סיפורים מן החיים
3. חיים במתנה
4. למה התפילות לא עולות

צינורות של שפע או...

הרווח המידי

דרכם של בני אדם בהתייחסות שלהם אל מצוות התורה היא לחפש את הרווח המידי שיש במצווה.

למרות האמונה ברווח הנצחי העתיד לבוא לאדם לאחר פטירתו, שערכו עולה אינסוף מונים יותר מהרווח שיש לו בעולם הזה, בכל זאת, טבעו של האדם לחפש את הרווח הנראה לעין האדם, מאשר זה העתיד לבוא עוד שנים (רבות, לפעמים...).

במצווה זו של שמירת הלשון הרווחים הם מידיים, וניתן לראות אותם בחוש.

נשמתו של היהודי מורכבת ממגוון תכונות נפלאות. תכונות אלו מושרשות בה עמוק, וכל מה שנדרש הוא לגרום להן לצאת החוצה.

משל למה הדבר דומה? לזרע של פרח יפה תואר הזרוע בתוך האדמה. כל שנדרש הוא להשקות, לזבל את הקרקע, והפרח יעלה ויפרח ויראה את יופיו המרהיב.

נשמת היהודי במהותה מרהיבה ביופייה, אולם כל התכונות שלה גנוזות עמוק־עמוק בתוכה.

על ידי שמירת הלשון מתגלות ופורחות תכונותיה המרהיבות, והאדם כולו מתעלה, הוא מתמלא בעדינות, רחמים, חן וחסד, והשהות לידו הופכת עבור סביבתו לנעימה, עד שכולם חפצים בידידותו ובקרבתו.

הקפדתו של האדם לקיים בדקדוק את הלכות שמירת הלשון מעניקה לאדם גם מבט אחר על בני האדם, כאשר הוא מתחנך לראות רק את

הטוב והיפה ולא את הרע והשלילי.

חיי השומר על פיו מתמלאים בשמחה וסיפוק פנימיים, שהם תוצאה של שלמותה של נשמתו.

ולהפך.

כמעט שאין מידה נוספת בשלל המידות הרעות שהשפעתה כל כך מזיקה ומטנפת את הנשמה.

חוסר שמירת הלשון גורם להוצאתן של המידות הרעות (הגנוזות אף הן בתוך תוכו של האדם), ומבלי משים האדם הופך לבעל מידות רעות ואופי מושחת המקלקל אותו ומזיק לכל סביבתו. בנוסף לזה ידוע ומפורסם, שלשון הרע גורם למחלוקת, מריבות, והרס של שלום בית.

בעלון "מי האישי" שיצא לאור על ידי ארגון שמירת הלשון במודיעין עילית, פורסמו שני הסיפורים הבאים הממחישים לפנינו את מה שנכתב לעיל:

"חברה אחרת בארגון התקשתה מאוד להסתדר עם חמותה. באמת לא היה קל לספוג ביקורת בלתי פוסקת. מובן שגם הבעל מעורב בכל הפגיעות שנפגעה אשתו, והוא נקרע בין האישה לבין האם. 'קיבלתי על עצמי ללמוד הלכות שמירת הלשון', מספרת הכלה.

'הלימוד הקנה לי הסתכלות חדשה על היחסים בין חמותי לביני, על מה שחשוב יותר וחשוב פחות. התחלתי לקיים את ההלכות, והיום פחתו מאוד הפגיעות. איך בדיוק אינני יודעת, אבל היחסים הסתדרו!"

”החפץ חיים”, אומר: ”מביא גם שלום”. הוא מתכוון לשלום בית כפשוטו.

במשפחה מסוימת שאת שמה לא ננקוב, כמובן, היה המצב הפנימי מעורער עד כמעט הרוס. לזוג היו ארבעה ילדים ששילמו מחיר כבד בשל המצב. הבית היה בית מסכן עד שבני הזוג החליטו, והם בעצמם מתקשים להסביר מה הביא אותם להחלטה זו, להתחיל ללמוד את הספר ”חפץ חיים” ולהשתתף במבחנים.

מה הביא לשינוי הגדול שהתחולל בבית קשה להם לומר בדיוק. אולי עצם הלימוד בצוותא... ”התחלנו לשוחח בינינו, ונדהמנו לגלות שאפשר לדבר בלי להתווכח. זה הביא אותנו ללמוד איך מתנהגים בבית, איך שותקים. מי ששותק, היה לנו ברור, הוא החכם בינינו. מיום ליום השתפרה האווירה בבית שלנו. אין כלימוד הלכות שמירת הלשון כדי לפתור בעיות בבית.

הגשר מטרתו לחבר בין שני קצוות אשר תהום מפרידה ביניהם.
פיו של האדם הריהו הגשר העובר מעל התהום האין סופית המפרידה
 בין הבורא יתברך שיצר את כל היקום וכל אין־ספור העולמות הרוחניים
 שמעליו ושולט ומנהל את הכל, ובין האדם – הבריאה האפסית בגודלה
 וביכולתה.

פיו של האדם הוא זה שיקבע האם יזכה **להיות מחובר לבורא** כל העולמות
 אולא.

הקרבה לבורא מתבטאת בהרבה מישורים:

1. ברמה הרוחנית הגבוהה אליה הוא מעפיל יום־יום
2. בהרגשות של קדושה אותן הוא חש באופן תמידי
3. בהצלחותיו בכל עניני העולם הזה, דהיינו: בריאות, פרנסה וכו'.

הריחוק מהבורא מתבטא בצד ההופכי של כל הדברים האלו.

הדברים מובאים **בזוהר הקדוש** המרחיב לבאר שכאשר האדם מקדש
 את פיו הוא זוכה **לקרבת אלוקים נפלאה**, וכשפוגם בפיו הריהו **מנודה**
 ומרוחק מהבורא. (דבר זה לא קשור לכמות המצוות אותן הוא מקיים מדי
 יום, עצם הדבר שפיו פגום מרחיק את הבורא ממנו!)

רבינו החפץ חיים מסביר בצורה פשוטה מדוע הבורא מתרחק מהאדם
 שפוגם את פיו בדיבורי לשון הרע:

הבורא אוהב כל אחד ואחד באשר הוא.

הוא קרא **לכולנו** "בנים אתם לה' אלוקיכם", "בני בכורי ישראל",

ואבא לא אוהב שמדברים על הילדים שלו!!!

המדבר בגנותו של יהודי הריהו משפיל את **בן האלוקים**, וממילא הבורא
 מתרחק ממנו...!

האלשי"ך הקדוש זי"ע ביאר שפה האדם הריהו כמו כלי השרת שהיו
 בבית המקדש.

כלי שרת אלו היו חייבים להישמר טהורים. ברגע שנטמאו, שוב לא השתמשו בהם (ואם בטעות השתמשו בהם, העבודה שנעשתה נפגמה, ונפסלה מלהיות מוקרבת לבורא).

אותו הדבר בדיוק מתרחש עם פה האדם:

תורה ותפילה היוצאים מפה שנקי מדיבורים אסורים, עולים לגבהי מרומים, בוקעים רקיעים, והרי הם לריח ניחוח לפני ה' יתברך.

אולם אם הפה פגום וטמא, אין התורה עולה... ואין התפילה נשמעת...

(הדברים נשמעים אולי חריפים מדי, אולם זו האמת, וכפי שהביא החפץ חיים בשם הזהר הקדוש, והקדשנו לזה פרק מיוחד בהמשך).

ללא תשומת לב בנושא הזה, כל ההשקעה האדירה והיום יומית אותה משקיע האדם שומר התורה והמצוות עלולה לרדת לו לטמיון חס וחלילה.

ולסיכום:

השומר על כל המצוות כולן, אולם לא מקפיד על שמירת פיו, הריהו דומה לאדם הבא אל המלך ומחזיק בידו קופסא יקרה מלאה ביהלומים, וכאשר הוא רוצה להתקרב אל המלך ולהגיש לו את המתנה, המלך מתרחק ממנו... הוא מנסה להתקרב שוב... אולם המלך ממשיך להתרחק ממנו.

הברכה והקללה

א. כל בר דעת יודע ש"צדיק גוזר והקב"ה מקיים", ולכן כאשר הוא זקוק לישועה הוא יפנה אל כתובתו של הצדיק שיאציל עליו מברכותיו.

במשך כל הדורות נזהרו גדולי ישראל קדושי העליון מלקלל בני אדם, וכל רצונם היה אך ורק למשוך שפע של ישועות על כל יהודי באשר הוא. אולם –

היו גם מצבים שפיהם הקדוש אמר מה שאמר, גזר מה שגזר, וצרות נוראות באו על ראשם של הרשעים.

ברכה מפיו של הצדיק תמלא את לב המתברך בשמחה שהנה ישועתו קרובה –

ואם חס וחלילה הפוך – לבו יחרד בקרבו בIODעו אלו אסונות עומדים לבוא עליו...

כל זה כשצדיק בן אנוש גוזר!

וכשהקדוש ברוך הוא, מלך מלכי כל המלכים אדון כל היקום גוזר – האם

יעלה על דעתנו שדבריו לא יתקיימו???

אדם שעשה פעולה שהובטחה לו עבורה מהבורא ברכה, צריך להיות **המאושר עלי-אדמות!**

ברכתו של האלוקים תשפוך עליו שפע של :

בריאות!

פרנסה!

זרע של קיימא!

זיווג הגון!

נחת בגידול ילדים!

אושר!

סיפוק!

מנוחת הנפש!

שפע של דברים נשגבים!

ומצד שני -

קללתו של האלוקים חס וחלילה יכולה לגרום ל:

✧ בעיות קשות בפרנסה!

✧ מחלות!

✧ עיכוב במציאת השידוך!

✧ עיכוב מלהיפקד בזש"ק!

✧ חוסר שמחה!

✧ צער גידול בנים!

✧ חוסר מנוחת הנפש!

✧ חוסר סיפוק!

מגוון של צרות, בעיות ומחלות רחמנא ליצלן!

דברים אלו פשוטים בתכלית לכל מקיים מצוות, ובכל זאת, היצר כדרכו,
לא נותן לאדם לתת להם את הדגש הנכון.

נשים לב:

התורה מתארת (ספר דברים כ"ז, י"א. משנה מסכת סוטה דף ל"ב עמוד א'), שעם ישראל נצטווה שכאשר יעברו את הירדן, שישה שבטים יעלו על הר גריזים, ושישה שבטים יעלו על הר עיבל, והכהנים והלוויים וארון הברית יהיו למטה בין שני ההרים. כעת הלוויים יהפכו פניהם אל עבר הר גריזים ויתחילו בסדרת ברכות, שעל כל אחת יענו כל העם – אמן. ולאחר מכן יהפכו פניהם אל הר עיבל ויחזרו על אותם דברים אבל כעת בלשון קללה, שעל כך אחת יענו כל העם – אמן.

וכך כותבת התורה:

"ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה וגו' וענו כל העם ואמרו אמן".

"ארור מקלה אביו ואמו וגו'".

"ארור משגה עיוור בדרך"

וכך הלאה –

עד שמגיעים לפסוק הבא...

"ארור מכה רעהו בסתר, ואמר כל העם אמן".

ומסביר רש"י הקדוש, בשם הגמרא:

"על לשון הרע הוא אומר".

'ארור' פירושו כלשון הגמרא (שבועות, דף ל"ו): "בו קללה, בו נידוי".

כלומר, אדם העומד לדבר לשון הרע – מסתכן בקבלת קללה ונידוי -

אולם!

מצד שני כלשון הגמרא –

אדם שרוצה לדבר ולא דיבר הרי נתברך בברכת התורה,

שכן לפני הארורים הם נצטוו על ידי הבורא לפתוח בברוך:

"ברוך האיש אשר לא יעשה פסל ומסכה".

"ברוך אשר לא יקלה אביו ואמו".

"ברוך אשר לא ישגה עיוור בדרך".

"ברוך אשר לא יכה רעהו בסתר, וענו כל העם ואמרו אמן".

אדם העומד לדבר לשון הרע וחוסם פיו, מתברך מידיית בברכת האלוקים
המופלאה של 'ברוך'.

ומה כלול בברכה זו?

הכל!

שפע של ישועות והצלחות בכל מכל כל, נשפך על האדם הנלחם עם
יצרו הרע ומקדש את פיו.

ב. לגודל חשיבות העניין הרחוב הבורא בעוד כמה וכמה מקומות את
הנושא הזה כיצד האדם כמו ידיו חורץ את גורל חייו. אולם לפני
שנציג את המקורות, נתאר לפנינו את הסיפור הבא:

יריות מפלחות את הדממה ולאחר מכן שאגות אימים של כאב.
 אמבולנסים מוזנקים לשכונה השקטה ומתחילים לטפל בפצוע הירי.
 היו אלו שני כדורי אקדח שנורו אל תוך השריר שברגל וקרעו אותו.
 הפצוע משתולל מכאבי תופת, זועק, בוכה, החובשים עוצרים את הדם
 ודוהרים איתו לבית החולים.

שם כבר מחכים לקבל אותו ובמהירות הוא מוכנס לחדר הניתוחים. תוך
 כדי שמכינים את הניתוח להוצאת כדורי האקדח מן הרגל שואל הרופא
 המטפל את הפצוע:

"מה זה היה? מחבל?"

"לא..." הוא עונה עם פנים מעוותות מכאב עצום.

"גנב שתפסת?"

"לא..."

"אז מי ירה?"

"אני..."

"מי???"

"אני..."

"מה... מה... מה פירוש 'אני'? לא ידעת שיש לך כדורים באקדח?"

"ידעתי..."

"ידעת???"

"כן..."

"אני... לא, לא מבין מה... מה... מה פירוש ידעת?"

"ידעתי... רציתי לראות... איך מרגישים... כשכדורים... נכנסים... לרגל..."

"מה???"

צעקתו של הרופא הדהדה בכל חדר הניתוחים.

אתה גרמת לעצמך את זה בכוונה?

אז-עלימה-אתה-בוכה-!!!

כולם נדים בראשם אל מול טיפשותו העצומה של אומלל זה אשר ירה
 לעצמו ברגל... ובכך אמלל כמו ידיו את חייו...
 זהו למעשה מצבו של האדם במצווה זו.
 הוא "יורה בעצמו" – מאמלל את חייו כמו (ידיו) פיו!!!

נשים לב – בהתבוננות – לדברים הבאים.

האר"י הקדוש גילה שבחטא לשון הרע הכלל של "מידה כנגד מידה"
 פועל לרעתו של האדם בצורה **ישירה!**
 דהיינו:

כאשר פותח האדם את פיו בדברי גנאי על זולתו...
 באותם הרגעים... בהם הוא מדבר רע, גילה האר"י הקדוש, מתרחשת לה
 אותה הפעולה בעולם העליון –
 מלאכי השרת מתחילים לדבר עליו רע!
 מתחילים לקטרג עליו!

הנהגה זו של מידה כנגד מידה פועלת מידית, וכמו שהוא מדבר כאן
 למטה, מדברים עליו למעלה...
 האדם נגרר בלי רצונו אל כיסא המשפט בבית הדין העליון ודנים אותו שם
 אלו עונשים לתת לו כעת, על חטאיו.

אין המקטרגים יכולים לפתוח פיהם עליו ועל עבירותיו רק אם הוא יפתח
 להם את הפה!

נתבונן נא ונחשוב באיזו טיפשות וסכלות נוהג האדם שלא מתבונן על
 היוצא מפיו ומכניס את עצמו לצרות מיותרות !!!

ג. החפץ חיים בספרו "שמירת הלשון" מגלה שגם אם כבר יש לאדם בעיות וצרות ביכולתו לסלקם ממנו, וזה לשונו:

"יותר מזה מצינו במדרש, שאין הקדוש ברוך הוא רוצה להשתתף כלל עם בעל לשון הרע להציל אותו מצרותיו, ואין שום עצה לאדם, רק שינצור לשונו מרע וגם יטמין תמיד את עצמו מליָשָׁב בחבורת אנשים המדברים דברי גנאי מחבריהם.

וזה לשון המדרש וספרי זוטא (והביאו הילקוט פרשת תצא): אמר הקדוש ברוך הוא: "מכל צרות הבאות עליכם אני יכול להציל אתכם, אבל בלשון הרע הטמן עצמך ואין אתה נפסד".

אדם רץ לפה ולשם כדי לצאת מהחובות ומבעיות הפרנסה -
 רץ לרופאים ויועצים כדי לפתור בעיות בריאותיות -
 בעיות בשלום בית וחינוך הילדים מטרידות את מוחו -
 וכאן - באה הבטחת הבורא המפורשת:
 אני - יכול להציל אתכם - וממה?
 מכל הצרות שבאות עליכם!
תנאי אחד יש לי - שמירת הלשון, אבל לשמור כמו שצריך לשמור.

אדם המדבר לשון הרע עלול להביא על עצמו מחלות, צרות, עוגמת נפש. כעת מוטל עליו לבחור במה הוא רוצה להמשיך: להמשיך עם הצרות והבעיות או להיחלץ מהן???

ועל זה כתב החפץ חיים (בספרו זכור למרים):
 "...ואם על תנאי קטן כזה, גם כן יאמר האדם שקשה לו לעמוד בזה, הוא כחסר דעה יחשב, או שהוא מפקפק בדרשות חז"ל, שהקב"ה מבטיח לאדם שבזכות זה ינצל מכל צרה!"

שלמה המלך ע"ה בספרו משלי (כ"א, כ"ג) מסכם את העניין:

”שומר פיו ולשונו –

שומר מצרות

נפשו!”

חד וחלק, ועל האדם מוטל לבחור מה הוא רוצה !

פרנסה, פרנסה

בדורנו, הדור האחרון שלפני הגאולה רבות הן בעיות הפרנסה והדוחק ואף שנסתרות הן דרכי ה' בנושא זה (ואין לנו עסק בנסתרות) של חיי הדוחק והמחסור, אולם לא נימנע מלהציג את דברי חז"ל, שכן הם יכולים להביא תועלת גדולה **למי שמוצא את עצמו** נכשל בחטאי הלשון.

החפץ חיים כתב שמצא בספר "דבר שבקדושה" בשם "ספר הקנה" וזה לשונו:

"ראה והבן שכל המוציא לשון הרע מפיו נדון בצרעת וגו', אמר לו רבי אם כן כל ישראל יהיו מצורעים, שהרי בעוון לשון הרע גלו ישראל וכו', אמר לו **שקולה העניות כצרעת וכו'**" וכתב הח"ח דגם בתיקוני הזהר מובא **דעוון זה גורם חס ושלום לעניות.**

"וגרסינן נמי בפרקי דר' אליעזר על המלשין את חברו בסתר אין לו רפואה שנאמר "מלשני בסתר רעהו אותו אצמית". וכתוב אחר אמר "ארור מכה רעהו בסתר". דע לך שהוא כן, בא וראה הנחש שהלשין בין הקב"ה ובין אדם ועזרו (פי' אשתו) אררו הקב"ה שיהיה עפר מאכלו שנאמר "ועפר תאכל כל ימי חיך" – **וכזה ראיתי גם כן בספרים הקדושים שהמספר לשון הרע מזונותיו מתמעטים כנחש שנתמעטו מזונותיו.**

ופשוט הוא שמי שמרגיל עצמו בזה החטא בתמידות, עונשו שנענש עבור זה עניות ודלות ושאר צרות, וזה תמורת צרעת מוחלטת שהיה ראוי להיות עליו עבור זה.

הרי נתבאר מכל אלו גודל עונשו שנפרעין ממנו בזה העולם, ונענש עבור זה בצרות ועניות תמידיות, ולפעמים גם במיתה חס ושלום". עד כאן לשונו "החפץ חיים" (שער הזכירה פרק ח').

נסכם את חלק הפרנסה בלשוננו הנפלאה של רבינו הקדוש זי"ע (בספרו שמירת הלשון חלק ב' סוף פרק ט):

"ובאמת אפלא הוא בעיני, שטבע בני האדם
 אחפש סגולות והרכוה מאנשים גדולים
 אהצאמה על פרנסה, ומה יועילו אהם כל
 הסגולות וההרכוה אם חס ושואם הוא מוכל
 בצה החטא של אשון הרע וכיאות, הרי יש על
 צה ארוך מפורש בגורה (דברים כ"ז, כ"ד):
 "ארוך מכה רעהו בסגר" שהוא על אשון הרע
 כמו שמפרש רש"י... והרי הוא מכה השפלה...
 ואם היו שומעים אדברי, הייתי מייצל אהם
 יגר שישמרו עצמם בזהירות יגידה מצה
 החטא... שאם הודאי יגברו נכסיהם
 יגר מכל הסגולות..."

נציב את זה מול זה!!!

את "ברוך האיש אשר לא יכה רעהו בסתר".

ברוך בכל מיני ברכות והשפעות וכל מילי דמיטב הגנוזים בברכת הבורא

יתברך ותורתו הקדושה.

ואת "שומר פיו ולשונו – שומר מצרות נפשו"

והבטחת הבורא שיציל את האדם מכל הצרות בתנאי אחד.

מול –

כל הנאמר לעיל...

ובידינו הבחירה!

מקבץ סיפורים מן החיים

(להמחשת הנאמר לעיל)

כאשר החלה להתפשט בדורנו חשיבות שמירת הלשון, נפתחו בעשרות מקומות בארץ שיעורים של שמירת הלשון, שגרמו לחיזוק גדול מאוד. באחד המקומות קבוצת נשים העלתה רעיון מופלא: אחת מחברותיהן ששנים רבות לא נפקדה בזרע של קיימא. החליטו חברותיה לחלק את היממה ל-24 שעות כשכל אחת לוקחת על עצמה שעה או שעתיים במשך שבועיים, שבהם היא מקפידה הקפדה יתרה שלא לדבר, לשמוע או להאמין ללשון הרע ולרכילות, **כשאת כל הזכויות שמגיעות להן בשמים עבור זה, הן מקדישות לזכותה של אותה חברה.** לתדהמתן זה פעל בצורה מופלאה, תוך זמן קצר נפקדה החברה!

סיפור פלא זה כשהתפרסם גרם שבעוד מקומות עשו את זה וראו ניסים ונפלאות.

הסיבה לדבר פשוטה בתכלית: לזכויות האדירות של מצווה זו יש עוצמה רבה כל כך, שהן מושכות שפע רב של הצלחות וברכות.

בעלון שהוציא לאור ארגון "מי האיש" במודיעין עילית פורסם כך: "משפחה אחת מקרית ספר לא זכתה לילדים. הם ציפו, התפללו וביקשו, אך לא נפקדו. כשפנו בני הזוג אל הגאון הגדול רבי חיים קנייבסקי שליט"א עצתו הייתה: "תתחילו ללמוד ביחד בספר 'חפץ חיים'."

בני הזוג הצטרפו ל"מי האיש" והתחילו לענות על המבחנים, **השורה התחתונה היא שורה של שמחה גדולה.** גם השכנים של בני הזוג עברו חוויה דומה, וגם שניהם קיבלו על עצמם להתחזק בשמירת הלשון. האישה התנדבה לסייע בארגון שיעורים, נבחנה ושידלה אחרות להיבחן. **לזוג הזה נולדו תאומים..."**

באותו עלון פורסמו סיפורים מופלאים נוספים: פרנסתי הייתה דחוקה, בקושי הייתי 'גומר את החודש'. ואם לא די בכך, רבצה על כתפי המשכנתא 28 שנה. החלטתי לפרוע את המשכנתא ובלבד שלא תכביד עלי לזמן כה רב. נטלתי על עצמי הלוואות וכך החזרתי את המשכנתא, אך כסף מנין להחזיר את החובות? במשך הזמן הצטרפתי גם אני ל'חוג הלקוחות' של 'מי האיש', ואני מוכרח לספר **שמאז אני פשוט חש ברכה בכסף. את רוב חובותיי כבר פרעתי!** ומהמעט שעוד נשאר אינני מודאג כלל, **כי בעין רואה אני את ברכת ה'!**

בקריית ספר היו שני בחורים מבוגרים מאלו שהוכתרו בתואר הלא מחמיא: "רווקים". בחורים שהשנים וההצעות חלפו על פניהם והשאירו אותם מרחוק. **עד שהם התחילו לעסוק בנושא שמירת הלשון.** שני הבחורים האלו למדו הלכות, אבל לא הסתפקו בכך אלא קנו ספרים, חילקו אותם, וכמובן השתדלו מאוד לקיים את ההלכות. **שניהם נשואים היום.**

סיפורים דומים מספרים גם בחורים מבוגרים אחרים. לא נביא כמובן את השמות ואת המקורות, אבל ככל שהסיפורים דומים הם בכל זאת שונים. איש וביתו. בחור כזה החליט **להקים בישיבה שלו שיעור לשמירת הלשון, ותוך זמן קצר התארכו**. חברו בא במקומו לנהל את השיעור, את הסוף הטוב אתם כבר יודעים.

בעלון בארגון 'משמרת השלום' הפועל רבות להפצת נושא שמירת הלשון, הופיעו עד היום סיפורים רבים למה זכו אנשים בזכות מצווה זו. בחרנו להציג כמה סיפורים קטנים:

נציגה מבית שמש מספרת:

דודי סבל במשך תקופה ארוכה מבעיות בכבד, והיה מועמד להשתלה. כל בני המשפחה המודאגים התפללו לשלומי, ואני בקשתי מהדיירים בבניין שלי **שילמדו 'שמירת הלשון' לרפואתו**. רצף מעניין של תופעות רפואיות התרחש בדיוק באותו החודש בו למדנו לזכותו: בתחילה חשדו הרופאים בקיומו של גידול בכבד, ערכו 'ביופסיה' וקבעו שהגידול הוא ממאיר. לאחר סידרה נוספת של בדיקות שינו דעתם ואמרו שהגידול אינו ממאיר, והוציאו אותי בניתוח, ואז – **חזר הכבד לתפקוד, והאפשרות של השתלה ירדה מהפרק**.

זכתה להיפקד ומספרת:

עלון 'משמרת השלום' התגלגל לידי באקראי. דמעות טשטשו את עיני כשקראתי את סיפורה של נציגה בארגון, **שנפקדה בזכות פעילותה להפצת שמירת הלשון**. התרגשתי עד עמקי נשמת! הן גם אני כה זקוקה לישועה... החלטתי שגם אני יכולה להיות נציגת בניין, כדי לצבור לעצמי זכויות. היה זה בחודש אדר תשס"ו, כשאני לאחר שמונה שנות ציפיה... **כשקיבלתי על עצמי להיות נציגה, לא חלמתי כמה גדול כוחה של מצווה זו, אבל לאחר שנה בדיוק זכיתי לראות עין בעין את ישועת ה': באדר תשס"ז ילדתי בת למז"ט.**

נציגת בניין מגבעת שאול מספרת:

בחודש טבת התחלתי בתפקידי כנציגת 'משמרת השלום' בבניין מגורי. אני עובדת בגן, והחלטתי לספר לחברותי בעבודה על 'משמרת השלום', ולהפיץ את לימוד הלכות שמירת הלשון גם בין הגננות, הסייעות והעובדות בגן. הצעתי לממלאת מקום צעירה, שהייתה עדיין רווקה, **לקבל על עצמה לימוד יומי למשך חודש, והבטחתי לה שבעזרת ה' נקדיש את הלימוד בבניין שלי לזכותה. תוך תקופה קצרה, זכינו להשתתף בשמחת האירוסין שלה!**

"היה זה בקיץ דאשתקד, בדרך חזור מן ההרים אל מונסי הבירה. כל בני המשפחה ישובים היו כבר במקומותיהם ברכבם הממוזג, כשנזכרה האם, שהם טרם למדו היום את ההלכות כמנהגם. על אף עייפותם החליטה לגלות תושייה ובאומץ רב הוציאה את ספר שמירת הלשון השוכן דרך קבע בתיקה, והחלה ללמוד בצוותא עם ילדיה.

ואז קרה הדבר... הרכב התנגש חזיתית עם מכונית שהגיחה פתאום ממול. המראה היה מפחיד ומצמרר. רק להביט על הגרוטאה המעוכה שהייתה אך לפני שעה קלה – רכב לכל דבר... המתכת שנפגעה כליל...

ולמרבה הנס הם יצאו משם – אבל – כולם ללא פגע כלל!!!

שוב היה זה אחד הילדים שהכריז בפאתוס: "אימא! הנך יודעת בוודאי בזכות מה ניצלנו!!!... יצאנו בשלום כדי להכריז קבל עם ועולם: יהודים יקרים! ראו נא ראו, כמה חביב הלימוד בעיני הקב"ה, עד כדי כך שממש מרגישים כי מלאכיו יצווה לך לשמרך"... כמובן, שיש להדגיש – ללמוד על מנת לעשות ולקיים. לא די בלימוד בלבד, אלא אם **מיישמים** את הנלמד בחיי היום יום".

"מחלה קשה של בן משפחה מכניסה לסחרור של רופאים, אשפוזים ותפילות. מחלת נפש מוסיפה לכל אלו גם את חוסר האונים והמבוכה. בני המשפחה הקרובה והרחוקה, שכנים וידידים, חברות ממקום העבודה וסתם מכרות, כולם היו מודאגים ממצבה הדיכאוני של אם המשפחה, שהלך והחמיר. שיטות הטיפול לא הביאו להתקדמות, הרופאים היו אובדי-עצות, וחברה אחת טובה החליטה לעשות מעשה, והקימה סניף של 'משמרת השלום' לישועת החולה. הפעילות להפצת שמירת הלשון דרשה השקעה מרובה, עמל וטרחה של שעות ארוכות, אבל הסניף הצליח מאוד, ומספר המשתתפות בו עלה בהתמדה. בדבבד עם התקדמות הפעילות, החלה התקדמות גם במצבה הנפשי של החברה החולה. שמחת החיים החלה לחזור אליה, התפקוד השתפר, ולאחר מספר חודשים שמחו הכל לראות שהיא 'נולדה מחדש'!"

✧ "נציגה מסורה ילדה בן לאחר תשע שנות ציפייה.
 ✧ אישה ארגנה קבוצה ללימוד הלכות שמירת הלשון לרפואת
 אימה, וב"ה המחלה נעצרה.
 ✧ דיירי הבניין למדו לזכות זוג, וב"ה הם זכו להיפקד.
 ✧ קבוצה למדה לישועתם של כמה מעוכבי שידוך, וכולם התארסו.
 ✧ המשפחות בבניין למדו לזכות אחותי, שהייתה כבר שלוש
 שנים בשידוכים. בסוף החודש היא התארסה, והייתה השנייה
 בבניין שהתארסה אחרי חודש של לימוד.
 ✧ התחילה בלימוד יומי של ההלכות, וזכתה לראות ישועה בשלום
 הבית".

סיפור מבית מדרשו של הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א:
 "בעל מפעל החליט לחלק שי לעובדיו, ומינה את אחראי המשמרת
 על ביצוע החלוקה.
 העובדים קיבלו בשמחה את מתנתו של ה'בוס', ואחד מהם -
 שהתלהב כנראה יותר מהאחרים - החליט לעשות דין לעצמו
 וליטול כפל מתנות... כשנודע הדבר לבעל המפעל, דרש מהאחראי
 לגלות לו מיהו שהעז לקחת שתי חבילות שי. אך זה האחרון - חשש
 שמא בעל המפעל הכועס יפטר את העובד ש'גנב' מתנה נוספת,
 ולכן סירב בנימוס, ונימק את סירובו באיסור 'לשון הרע'. ה'בוס' זעם
 וקצף, ושלף את האיום המוכר: "אם לא תגלה לי מיד, אפטר אותך

מהעבודה במפעל שלי!".

אחראי המשמרת, אדם ירא שמים ומקפיד על קלה כחמורה, לא איבד את עשתונותיו, והגיב באיפוק: "עלינו לגשת ולשאול את פי הרב, רק אם יתיר לי הרב – אוכל לגלות".

אכן, אחראי המשמרת גילה אחריות גם בתחום ההלכתי, ונהג על פי ההלכה כאשר שמר עצמו מדיבור שהיה 'לשון הרע' גמור. על פי דין תורה, היה אולי מקום להעניש את גונב המתנה בתשלום, אך בוודאי לא לפטר אותו. לכן, אסור לגלות ל'בוס' את שמו של העובד, אם יש חשש שהדבר יביא לפיטוריו. הוא עמד בגבורה בניסיון קשה, והצליח להישמר מדיבור שהיה אסור לו לומר.

ברבות הימים שמענו וגם ראינו עין בעין את השכר לו זכה אותו עובד, שהקפיד במסירות נפש על שמירת לשונו, והסכים לסכן את מקום עבודתו כדי שלא להיכשל בעוון המר של לשון הרע. לאחר תקופה נוספת של עבודה במפעל (הוא לא פוטר, כמובן...), החליט אחראי המשמרת לצאת ולפתוח עסק עצמאי. ההצלחה האירה לו פנים, והוא זכה בסייעתא דשמיא גדולה ומיוחדת".

סיפר הגר"י זילברשטיין שליט"א:

"ניגש אלי אדם צעיר וסיפר לי דבר־פלא גדול שהשתוממתי לשמועו. אבא שלי, מספר הצעיר, היה נזקק לעבור ניתוח פלוגי, ומיד לאחר שהחלים התפלאנו לשמוע שהוא צריך לעבור ניתוח נוסף, במקום אחר בגופו.

הדברים לא נגמרו בניתוח השני, אלא בסדרת ניתוחים נוספת, ואף אחד לא יכול היה להסביר את פשר התופעה. אבי נחשב אדם בריא,

ועל פניו לא הייתה כל סיבה לניתוחים הרבים שעבר.
 יש לנו קרוב משפחה חסיד גור, וכששמע על הצרה שפקדה את אבי,
 הציע לנו לפקוד את ביתו של הרבי מגור, ה'פני מנחם' זצ"ל. הוא אף
 הבטיח לנו לסדר שנוכל להיפגש עם הרבי קצת יותר באריכות.
 כמובן שהסכמנו, ובאנו אל הרבי.

מיד לאחר שסיפרנו על הניתוחים 'המוזרים' שפקדו את אבי, פנה
 אלינו הרבי, וביקש לדעת **כיצד מתנהל אצלנו שולחן השבת...**
 'אודה ולא אבוש שהשולחן נערך בביתנו לא בצורה הטובה ביותר',
 השיב הבן.

'האם מדברים בשולחן השבת שלכם על אנשים אחרים?' המשיך
 הרבי לשאול. גם על שאלה זו השיב הבן בחיוב.

עכשיו פנה הרבי, בשלישית, אל הבן ושאל: **'האם מנתחים אצלכם
 אנשים בשולחן שבת?'**

'אם ארצה להיות כנה, מוכרחני להודות שגם זאת אנחנו עושים.
 במהלך הסעודה בשבת, **עולים שמות של אנשים על השולחן, ואנחנו
 מנתחים אותם ואת מעשיהם**, ענה הבן.

'הנה לך התשובה מדוע נאלץ אביך לעבור כל כך הרבה ניתוחים',
 אמר הרבי. **'אם תפסיקו לנתח אנשים על שולחן השבת, ייפסקו
 הניתוחים אצל אביך**.'

הבן שסיפר לי את הדברים, הוסיף וציין שבני המשפחה יצאו מחדרו
 של הרבי כשהם המומים.

'כאשר סיפרנו לאבא את הדברים, הביע הסכמתו המידית להפסיק
 את 'הניתוחים' בשולחן השבת',
 אומר הבן.

ומיד לאחר מכן פסקו הניתוחים... !!!'

"נשים ובענין יקריות, אנו צקוקים שגאצרו אנו הגבילא!
 המצבה בארץ קשה מאוד, בצמחן האמחון פוקדים אוננו אסוננו קשים,
 הדבה יגומים ואלאוננו, רחמנא אצאן, מכא מיני מחלוק קשור באו אלאל
 אה בעלי הדב שליט"א, מהי הסיבה אכא האסוננו? פגח הדב גמחא
 ואחר שכל זאג קורה עמנו בקלא ניהול פה.

ואיך אפשר לקבן אה עצמנו? – רק בשמירת האשון.

ראיג' כהבה מהרה סגל מחנצ'סט צצ"ל, שבוגה: "אלא נאה הימיו
 אדם שלמד כל יום שג' האכות בשמירת אשון, ולא עשע. הן ביודים
 והן בציונים, הן הרפואה שלמה, הן הפנמה והן בחינת יודים.
 והבטיח, שמי שלמד הספר "חפץ חיים", הוא יהיה העוזר שלו
 השמים". ואכן, ראינו נסים גלויים מאשים אשר קבאו על עצמם
 אימוד של שג' האכות כל יום – ועשעו!

כסקראי אה הכבה נכנסה אאיי אישה בהכי קודע אה, שסיפדה
 שבהיגה גור גדול של בענין מקורות אשר עדיין לא הגמנו. הראיג' אה
 אה הכבה של הדב סגל, והיא אמרה מיד שהיא מקבאל על עצמה
 אימוד כל יום שג' האכות גר שושה ימים (!) הגאנסה בה אחת

אחרי חודשיים השנייה, ובאי עין הדג כגאה האישה ישועות ארוב.
 וידוע על עוד מאות הנע שקבאו על עצמן אלאוד האכות שמיג
 האשון, ונעשית.

מעשה נוסף, סיפרה לנו אמ אגינעק בן חודש, לאחר שבאה אליו בצער
 גדול לפני כשנה, על אשר נשאה זה כבר עשרים שנה ולא זכרה
 להיפקד בהנים. יעצתי לה אלאוד כל יום שג' האכות שמיג האשון,
 נפקדה ונולד לה בן זכר.

ועוד סיפור מקיין רביים. לפני כמה שבועות היעה אלי אישה שבורה
 הבכי קודע לה, וספרה בצער על אמה המאושפט בבי החוואים, עם
 גידול ממאיר. היא היקשה שאגן לה משהו שיקבא על עצמה. יעצתי לה
 שכל המשפחה יקבא על עצמה אלאוד כל יום שג' האכות של שמיג
 האשון. כעבור יומיים האבד חזרה האישה והיקשה שאפוסם את
 הנם שאכע לאמה. היא ספרה שכל המשפחה הגאספה, וקבאה על
 עצמה אלאוד כל יום שג' האכות אחרי יומיים הם קבאו טאפון מקיין
 החוואים והודיעו להם שיבואו אקמת את אמת. היגידו נעלם והאימא
 הכיאה ושאלה. ועוד רביים הם סיפורי הנסיים שאינעו הצכות אלאוד
 האכות שמיג האשון.

כעת נקרא כולנו על מצמנו האי נדי, אלווד כל יום שגי האכוב של
 שמית האשון וזהגפאל בכונה גדולה. כי גפילה היוצאג מן האב מפה
 קדוש השומר על אשנו – מגקבל מיד לפני בודא עולם, מונעג הרהה
 אסונג וצרות ומביאה ישועה לעולם. ולעגיד אבוא יכאו אכל אחד כמה
 נפלאוג, כמה נפשוה הציל.

ובצכותן נשימ ובנוג צדיקות ויקרות נצכה במהרה אביאג משיח
 צדקנו במהרה בימינו. יהי רצון שהקב"ה ימלא כל משאלוג אבכג
 אטובה".

ה. קנייבסקי

לקבלת ספר הלכות לשון הרע ללא תשלום

התקשר/י 054-6826782

חיים במתנה

א. בחזרה מהעולם העליון

מעשה שקרה לפני מספר שנים. לפניכם תיאור ממקור ראשון של אדם שחוה "מוות קליני".

ביקר בבית דין של מעלה, נידון, וזכה לחזור לחיים. את הסיפור סיפר רב בישראל, כשהוא עדיין אחוז תדהמה מהיותו מעורב מבלי שידע אפילו, בהכרעת הכף לזכותו של אחד מבני קהילתו שחזר לחיים ממוות קליני.

באחת מן הקהילות המכובדות בארץ ישראל, גר לו הרב א. כהן. בקהילתו יש בית כנסת, וישנם יחסים קרובים בין כל האנשים החברים בקהילה. הרב כהן אינו יהודי צעיר, אך גם לא מבוגר, עוד מעט הוא צריך לצאת לפנסיה ממקום עבודתו, וכבר פנה אל הרב להירשם לכולל בעלי בתים. הוא עמל למחייתו שעות רבות ביום, ומקדיש את השעות האחרות לתורה. מובן שכאשר חלה, הצטערו כולם, והיו מבקרים אותו כמה וכמה פעמים. היה נראה כאילו כבר התאושש מומחלתו, ולתקופה קצרה אפילו חזר והיה כמו מקודם ואף יצא לעבודה והשתתף בשיעורים.

קל היה לדעת מתי חש הרב כהן בטוב ומתי לא. אם לא הופיע לשיעורים זה לא היה סימן טוב, ואמנם, אחרי תקופה קצרה, שב והשתתף בשיעור הקבוע הנמסר מדי ערב. אך כאן התחיל הסיפור, כפי שפורסם בעיתון "משפחה". למרבית הצער התברר, שאותה מחלה הייתה רק הקדמה למחלה האמיתית שלא איחרה לבוא, וגררה אחריה תקופות ארוכות של אשפוז. כל הקהילה נחלצה לעזרה, כל אחד במה שהוא יכול ומסוגל. היו שהתנדבו להסיע את בני המשפחה לבית החולים בקביעות, והיו שהתנדבו לשהות בבית החולים במשמרות קבועות ליד מיטתו של הרב כהן, עשרים וארבע שעות ביממה, לאחר שהתברר כי הוא חולה ביותר מאשר סתם וירוס מסובך...

מצבו של הרב כהן עלה וירד, אבל בעיקר ירד. המצב הגיע עד כדי סכנה ובוועד הקהילה הוחלט על ערב תפילה לרפואתו של הרב כהן. בהגיע הערב המדובר, נאספה כמעט כל הקהילה בבית הכנסת, כשכולם כאיש אחד מתכוונים רק לרפואתו של הרב כהן. בתחילת העצרת הוחלפו המשמרות ליד מיטתו של החולה. שני גברים מתנדבים יצאו אל בית החולים, ואילו שני אלו ששמרו בתורנות אותו ערב הגיעו לעצרת ובפיהם

בשורה רעה, מצבו של הרב כהן הוחמר מאוד באותו ערב!

אמירת התהילים הייתה ללא הפסקה, פרק ועוד אחד ועוד אחד בהתעוררות גדולה לרפואתו ולהחלמתו המלאה. בשעת לילה מאוחרת עמדו בני הקהילה להתפזר איש איש לבית, אבל לפני כן התקשרו לוודא מה מצבו של הרב כהן. "מצבו?" ענה אחד מן התורנים, "הולך ומתדרדר". חיש מהר הועברה הידיעה אל החזן שדפק על הדוכן והודיע כי מי שאינו חייב לשוב לביתו ישוב לאמירת התהלים. מעט מהנשים הלכו הביתה, כמעט שלא זז ממקומו איש מהגברים, שוב נאמרו התהלים בכוונה עצומה, ולאחר סיום כל הספר כבר היה אמצע הלילה. שוב התקשרו בני הקהילה לדרוש בשלום החולה. "המצב קשה", זעק התורן בסלולרי, "המצב קשה!" מיד נפתחו שוב כל התהלים בכוונה גדולה, איך אפשר ללכת הביתה כאשר אחד מיקירי הקהילה נמצא בסכנה?

כל אחד נתבקש לקבל על עצמו משהו לזכותו של הרב כהן, ואמירת התהלים התחדשה.

השיחה הבאה עם בית החולים רק החמירה את החששות, מתברר כי הרב כהן כבר אינו נקרא בלשון הרופאים חי. **הוא קיבל דום לב תוך כדי הטיפולים ונמצא כרגע במצב המאובחן מקצועית בשם "מוות קליני".** "הרופאים", בכה התורן אל תוך השפופרת, "לא נתנים לו סיכוי להחזיק מעמד עד הבוקר".

"הרופאים", אמר רב בית הכנסת לתורן, "הם רק רופאים בשר ודם. ניתנה רשות לרופא לרפא, אבל הוא בוודאי לא יכול לקצוב את חייו של האדם",

ומיד חזר כל הקהל להגיד תהלים בבכיות ובהתעוררות, ובלי להתאפק התקשרו שעה אחר כך אל בית החולים. התברר שהמצב קריטי, עניין של דקות...

הרב דפק על הבימה וביקש את זכות הדיבור. הוא אמר כמה דברי התעוררות כראוי למעמד זה, וביקש לדבר על החולה ולומר כמה מילים לזכותו. "אני מכיר את הרב כהן", אמר הרב, "מזה כמה עשורים, ויכול אני להעיד עליו שלושה דברים: הראשון, שעל אף היותו בעל משפחה ואבא לילדים, מעולם לא ביטל תפילה בציבור. השני, שהוא קבע עתים לתורה, ולא ביטל מהם ולו פעם אחת. והדבר השלישי הוא, **שבכל עשרות שנות היכרותנו לא שמעתי מפיו ולו מילה אחת של לשון הרע על מאן דהוא. בורח הוא מכל חשש של לשון הרע ובקיא בהלכות עד לדקדוק בהלכות הקטנות והנשכחות ביותר, מעולם לא שמעתי ממנו דבר שיש בו אפילו משום אבק לשון הרע. יהא הדבר לזכותו**". אחר כך אמרו עוד תהלים ואחר תפילת ותיקין התפזרו הקהל העייף לבתיהם לאחר ששמעו את הבשורה המרה שהרופאים אמרו נואש...

במהלך היום שלמחרת, שבו פחדו בקהילה מכל שיחה טלפונית שהגיעה, שמא יודיעו ש... התחילו להגיע שמועות מכיוון אחר. הרופאים תמהים. "מצבו לא ממשיך להידרדר למרות כל התחזיות!" נאמר בבוקר, "מצבו קריטי אך יציב", נאמר בתורנות צהריים, "מצבו יציב", נאמר בערב, ותורני הלילה יצאו לבית החולים עם תפילה בשפתותיהם.

כעבור שבוע התעורר הרב כהן מחוסר ההכרה העמוק שלו, ויומיים אחר כך שוחרר מהחמצן. הרב בא לבקרו בערך אחת ליומיים אך לא הרבה להישאר בחדרו, שהרי ממילא לא היה אפשר לשוחח איתו, אבל שבועיים לאחר ליל השימורים של התפילות היה יכול לדבר מעט. יום אחד כאשר ישב הרב ליד מיטתו, לחש הרב כהן בקולו הצרוד והעייף: "הרב, נכון שהתפללתם להחלמתי? ונכון שכבוד הרב אמר דברים לזכותי?" הרב אכן אישר שכך היה. "מי סיפר לך?" שאל את הרב כהן. "ראיתי אתכם",

השיב הרב כהן. "כבודו חושב שבוודאי השתגעת", לחש, "אבל לא". ידע כבוד הרב, כל מה שמספרים על האור הגדול החם והטוב, על האור הבוהק והחזק, על המסע במנהרה ועל הקול הרועם – הכל נכון. אני הייתי שם. בעצם, כבר לא הייתי כאן בכלל, ראיתי את הכל מלמעלה. ראיתי אותי שוכב בחדר ומעלי גוחנים אנשים רבים, היו בחדר גם שני חברים שלי (הוא נקב בשמותיהם), והמון רופאים. שמעתי אותם אומרים שאין תקווה, שאני בעצם גמור. שמעתי אותם אומרים זאת לשני חברינו שישובו בצד ואמרו תהלים בבכיות, ושמעתי אותם מודיעים לכם בטלפון את הבשורה המרה. ואז ראיתי אתכם, את כל החברים היקרים עומדים ואומרים תהלים בבכיות ובהתעוררות עצומה בבית הכנסת, ראיתי את כבוד הרב מכה על הבימה ואומר את דבריו.

"זה נכון, כבוד הרב, רואים למעלה כמו בסרט מהיר מאוד, דבר שאי אפשר לתפוס בחושינו אנו, כאן למטה, את כל חיינו עוברים לפנינו, אין דבר נסתר, וכל העבירות וכל העוונות נשקלים ונמדדים. הייתי שם בבית דין של מעלה, איני יכול לתאר את הפחד, את גודל המעמד. יתאר לו הרב כל מה שהוא מכיר על מעמדים בהם חשים את יראת אלוקים וכבודו ואהבתו, וכפייל פי אלף, פי מיליון... וכך אני עומד רועד ופוחד", קולו נחלש, ניכר בו שהוא נחלש, "עבירותי הכריעו את הכף ונקבע עליי לעזוב את העולם. ואז, לפני הדקה האחרונה בחיי, ראיתי אותך כבודו, דופק על הבימה ואומר את דבריך".

"עומד אני", המשיך הרב כהן, "לפני בית דין של מעלה, ושומע עם כל המלאכים את דבריו. וכבודו אומר שלא איחרתי לתפילה בציבור, ואני בטוח שהנה יכריעו דבריך את דיני לזכות, כי אין פשוט לא להפסיד מעולם תפילה בציבור, ואז אני שומע קול רועם 'דבר טוב, דבר חשוב, אבל לא מספיק', ואני שומע את הרב אומר כי מעולם לא ביטלתי ולא איחרתי לשיעור היומי, ושוב אותו קול רועם 'דבר טוב, דבר חשוב ולא מספיק', ואני רועד, האם נקבע דיני? ואז הרב ממשיך ואומר כי מעולם בכל עשרות

שנות היכרותו עמי לא דיברתי לשון הרע, ואז אומר הקול הרועם:

'אם כך, בטל גזר הדין. עניין שמירת לשון הרע הכריע את הכף!'

ואז", אמר הרב כהן, "נזרקתי בטלטלה אל הארץ, הסרט נעצר, האור כבה, נהיה שקט, וזהו..."

בשביל המסר הזה היה מרן החפץ חיים זי"ע מטלטל את עצמו מעיר לעיר וחוזר ומשנן זאת באוזני כולם במשך שמונים שנה!

ב. סם של החיים

הם צעדו שם כולם, פניהם כלפי הקרקע, מלוויים אותו למנוחת עולמים. רק קולות הבכי של האלמנה והיתומים הפרו את השקט. ההלם עדיין אחז בכולם.

רק היום בבוקר הוא היה איתם במניין הקבוע, וכעת, שעות ספורות לאחר מכן הם צועדים אחר מיטתו בדרכו האחרונה.

זה היה דום לב.

לפתע, בפתאומיות, באמצע הרחוב הוא קרס ונפל על המדרכה. כוחות ההצלה שהוזנקו למקום נאבקו על חייו אולם מאומה לא עזר... הזעקות הנוראות שבקעו מביתו הדהדו בכל הרחוב...

שמואל, ידידו הקרוב ביותר, הרגיש שעולמו חרב עליו. דמעות רותחות זלגו מעיניו בעודו חופר בערמות החול ושופך אותן אל תוך הקבר הפתוח. מי העלה על דעתו שכך, בבת־אחת, יסתיים הכל בצורה כה טרגית.

ההלוויה הסתיימה וקהל המלווים פנה לעבר היציאה כדי ליטול את ידיהם.

”שמואל”, הוא שמע קול מוכר.

”מנחם?” פניו הביעו פליאה, ”איך הספקת להגיע לכאן מנהריה?”
 ”לא הייתי בנהריה, היינו כאן כל השבוע אצל חמותי, והיא גרה בשכונה
 שלו...”

שמואל: ”אני לא מעכל את זה...”

מנחם: ”ת’ודע, אני נזכר במה שקראתי על רבי ישראל מסלנט זי”ע,
 שפעם אחד

ממקורביו נפטר בפתאומיות, והרב זצ”ל היה צריך להספיד אותו. הוא
 חזר קרוב לחמישים
 פעם על פסוק אחד ויחיד:

”האדם לא ידע את עתו כדגים הנאחזים במצודה”.

הדגים הרי שטים להם להנאתם במים, לא חושבים על כלום... ולפתע
 פתאום, ללא התרעה
 מוקדמת הם מוצאים את עצמם מתעופפים באוויר בתוך הרשת של
 הדייג. זהו, הכל נגמר,
 מכאן הם נשלחים ישר לחנות...

הפסוק הזה מקבל היום משמעות חדשה עבורנו:

האדם יכול להתהלך בעולם בטוח ומאושר בחייו, ולפתע, ללא שום
 התרעה, הוא מוצא את
 גופו צונח ואת נשמתו מרחפת מחוצה לו...”

שמואל: ”מפחיד...”

מנחם: ”אני אגיד לך את אמת. אותי, כמה שזה ישמע לך אולי מוזר, זה
 דווקא לא מפחיד

ואני אסביר לך למה. אבל קודם כל, האם יש לך איך לחזור?”

שמואל: ”הגעתי לכאן עם ידיד אבל הוא מיהר לחזור. אתה עם מכונית?”

מנחם: "כן, בוא איתי.

ובכן -

כמה שזה ייראה קצת מוזר, אבל אני לא פוחד. ולא שאני לא פוחד מהרגע

הזה שאני אתן

דין וחשבון לפניו - מזה אני כן מפחד, אבל מהשלב הזה של למות בפתע

פתאום - מזה אני פחות פוחד.

אתה זוכר את השיחות של המשגיח שליט"א בישיבה, שהיה מרבה לבסס

את דבריו על דברי

חז"ל הקדושים ובאר שיש להתבונן בכל מאמר ומאמר בגמרא ולהבין

אותו לעומקו..."

- **שמואל:** "נו..."

- **מנחם:** "ובכן, זה קרה לי לפני כמה שנים עוד כשהייתי בישיבה. הייתה

תקופה של כחודש וחצי שלא הייתי.

- **שמואל:** "אני זוכר. ניסינו לברר מה קורה אתך, אבל איזו אוירה מסתורית

הקיפה את כל הסיפור שלך, והבנו מהר מאוד שלא רוצים שנדע מה

המצב."

- **מנחם:** "נכון, הייתה לי את המחלה..."

- **שמואל** (בקול): "מה אמרת???"

- **מנחם:** "כן. ומה לא עשינו - תפילות וצדקות ותהילים, ההורים שלי

'קרעו את השמים' ממש.

היינו אצל הרבה רבנים לקבל ברכות לרפואה שלמה.

אני לא זוכר בדיוק מי זה היה, אבל מה שאני כן זוכר שזה היה אחד

מהמשגיחים המפורסמים בעולם הישיבות. הוא פתח לנו את המדרש

רבה בפרשת מצורע, שמתאר את הסיפור המפורסם באותו רוכל שהיה

מטייל בעיירות ומכריז: 'מאן בעי חיי' - 'מי רוצה חיים', 'מי רוצה חיים'...

וכאשר רבי ינאי קרא לו לראות מה הוא מציע, פתח לפניו הרוכל את ספר

התהילים בפסוק המפורסם כל כך אצל כולם:

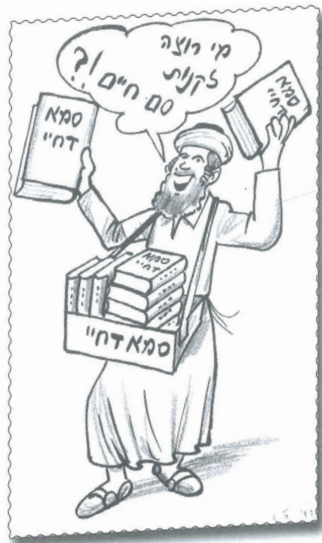
"מי האישי החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב – נצור לשונך מרע".
ועל זה מסיים המדרש שרבי ינאי אמר: 'כל ימי הייתי קורא הפסוק הזה
ולא הייתי יודע היכן הוא פשוט'.
המשיג עזר את הקריאה, הביט בי בעיניו הטובות והחודרות ושאל:

"בחור יקר, אתה מבין מה כתוב כאן?"
שתקתי.

"כתוב כאן שרבי ינאי כל חייו חשב שהפסוק מדבר על **העולם הבא**.
בספר הקדוש 'כוכב מיעקב' באר שאותו אדם חידש לו חידוש מרעיש":
וכאן הגביה המשיג את קולו ואמר בקול מתנגן:
שהפסוק מדבר גם על העולם הזה!!!
שזה פשוט רפואה טבעית בדוקה ומנוסה לזכות לאריכות חיים!!!

מי האישי החפץ חיים – **בעולם הזה!**
נצור לשונך מרע!

השתררה דממה בחדר.
השפלתי את מבטי, המסר היה ברור
ונוקב: שמירת הלשון זו התרופה
למחלה הנוראה המקננת בי.
המשיג נתן לי לעכל את הדברים ואחר
אמר: "אתה וכל בני משפחתך תתחילו
ללמוד בקביעות בספרי החפץ חיים,
הן בספר ההלכה
'חפץ חיים' והן בספר המוסר 'שמירת
הלשון'. תלמדו ותשתדלו בכל כוחותיכם
לקיים הכל. כמה שיותר תתאמצו
ותשתדלו – וכמה שיותר אנשים יצטרפו
למעגל הזה של השומרים –

תעלם בסייעתא דשמיא המחלה יותר מהר".

שמואל: "נו..."

מנחם (צוחק): "מה נו? אתה לא רואה אותי מולך? הרופאים נתנו לי שלושה חודשים לחיות,

ואחד מהם שהיה קצת יותר 'רחמן' אמר: 'מקסימום חמישה'... והנה אני לפניך בלי עין הרע

חי וקיים עד מאה ועשרים. המחלה נעלמה, ונעלמה בלי טיפולים".

שמואל (בלחש): "אני לא מאמין..."

מנחם: "אתה רואה את זה מולך מוחשי. מאז אני לא אז בלי החפץ חיים. הספקתי לעבור

עליו עשרות פעמים לאורך ולרוחב.

זהו ביטוח החיים שלי!!!

וכמו שהמשגיח אמר -

מי האיש החפץ חיים בעולם הזה...

נצור לשונך מרע!".

שמואל (נאנח): "אבל מה יהיה עם מה שהיה עד היום? כל דיבורי הלשון הרע ורכילות..."

הסגולה של הביטוח הזה כבר אבודה..."

מנחם: "שטויות. החפץ חיים כותב במפורש, **שגם מי שעד היום לא שמר את פיו כראוי, אם יקבל על עצמו בקבלה נמרצת להתחיל לשמור פיו מכל משמר ויעשה תשובה כראוי על מה שכבר דיבר - הריהו נחשב גם כן בתוך קהל 'שומרי הלשון' וגם הוא יזכה למעלה הזו של אריכות ימים ושנים."**

שמואל: "זה לא קל..."

מנחם: "נכון, אבל תסכים איתי שזה משתלם בצורה הנפלאה ביותר!"...

למה הן לא עולות...

הוא עמד שם מול אבני הכותל...

הדמעות החמות זולגות על לחייו ופיו ממלמל את פרקי התהילים. כאן, במקום המקודש ביותר שמעולם לא זזה ממנו השכינה הוא עומד ומתחנן על ילדו הקט השוכב מאושפז כבר כמה שבועות כשהרופאים לא מוצאים את קצה החוט שיוביל לריפוי.

זו לא הייתה הפעם הראשונה בשבועות האחרונים שהוא כאן... כמעט בכל יומיים הוא עולה לירושלים ומתרפק על אבני הכותל בתפילות, תחנונים, זעקות –

אבל הוא חש ש...

שלא שומעים אותו, כאילו ישנה חומה המפרידה בין תפילותיו לבין הבורא

–

והוא לא נכנע וממשיך להפציר ולבקש ולהתחנן.

הוא זוכר היטב את פרשת ואתחנן בה עמד משה רבנו והתחנן חמש מאות וחמש עשרה תפילות כדי לזכות להיכנס לארץ ישראל – "קווה אל ה'", "אומר הפסוק, "חזק ויאמץ לבך", ושוב – "קווה אל ה'".

והוא מתפלל ומתפלל, יום אחר יום, בביתו, בבית הכנסת וכאן בכותל המערבי,

אולם שום שינוי לטובה לא חל...

הייאוש החל מכרסם בו. למה??? מה עוצר את התפילות???

וכשהוא עומד כאן, עומדת לה ר. בסלון ביתה, מחזיקה את ספר התהילים ומסיימת אותו בפעם המי יודע כמה.

השנים שחולפות עליה ברווקות משאירות בה את אותותיהן.

שוב זו לא ר. החייכנית, מלאת שמחת החיים, אלא זו שהיא אוש מכרסם
 בה בכל פה, ולבה שותת בקרבה כאשר היא שומעת ורואה איך היא
 התארסה, והאחרת כבר ילדה את ביתה השנייה, ומחר חתונתה של...
 היא נאנחת, מוחה דמעה שפתאום בצבצה לה בזווית העין ו...
 הרימה עיניה למעלה – למה?
 למה רק אני...?

לא. לא שאנו מתיימרים להבין את דרכי הנהגת הבורא, ומדוע למרות
 כל התחנונים מתעכבות הישועות, אולם כשאנו עוסקים בענייני שמירת
 הלשון, מחובתנו להתבונן גם בדבריו של רבינו החפץ חיים, שפתח לנו
צוהר לעולם התפילה וכיצד הוא פועל.

א. נפתח במשלו המפורסם (המובא בספריו 'זכור למרים' ו'שיחות
 הח"ח"):

מעשה באדם שביקש לפתוח מסעדה מפוארת ויקרה, שבה יוגשו מעדנים
 ומטעמים עדינים וטעימים. שכר מקום מרכזי בכסף רב, והשקיע הון עתק
 בעיצובו ובריהוטו. שכר בממון רב את טובי הטבחים והאופים, קנה את
 חומרי הגלם המשובחים והמעולים, והציב מלצרים מיומנים ואדיבים.
 מסע פרסומת יקר ליווה את פתיחת המסעדה, ורבים נהרו ובאו בשעריה
 ושיבחו את מיני המטוגנים והמבושלים, מיני המאפה והיינות משובחים,
 אולם מעט מעט נדלדל זרם הבאים, עד שהמסעדה היוקרתית שממה,
 והחלה צוברת הפסדים.

תמה בעל המסעדה, וביקש לעמוד על סוד התופעה. בחשאיות חקר את
 הסועדים שהוקירו רגליהם: "מדוע הפסקתם לבוא? האם רמת המאכלים
 ירדה? העובדים עושים מלאכתם רמיה?"

השתמטו מתשובה וגמגמו במבוכה. לבסוף חלץ מהם את התשובה:
 "המעדנים והתבשילים – אין כמותם. אך מה יעשו, וככלות הכל, נותר

בפה איזה טעם תפל ומר, ומותר זיכרון עגום מהמסעדה היקרה?"...
 השתאותו גברה. עקב אחר הטבחים והאופים, מסר את חומרי הגלם
 לבדיקה, ולא מצא דבר. **לבסוף נחשף מקור הרעה: המשרת, מדיח
 הכלים, התרשל בתפקידו, והותר שיירי מאכלים שהבאישו את המנות.
 וכך, בשביל דבר פעוט וזניח, אבדה ההשקעה העצומה, נגזזו המוניטין ועלו
 בתוהו העמל והטרחה!**

וכך מסביר החפץ חיים:

הזהר הקדוש פרשת מצורע כתב:

"מאן דאית ביה לישנא בישא (מי שיש בו לשון הרע) **צלותא לא עלת קמיה
 דקודשא בריך הוא** (אין תפילתו נכנסת לפני הקדוש ברוך הוא)".

ומסביר הרב:

אם פיו של האדם מלוכלך בלשון הרע הרי תפילתו מוגשת לבורא בפה
מלוכלך ומטונף, ובאופן שכזה היא איננה נכנסת אליו בכלל!
 והאדם, מלא טענות כלפי הבורא מדוע אינו מקשיב לתפילותיו...
 ומה העצה?

מביא הרב את המשך דברי הזהר שכתב שם:

"כיון דאהדר בתשובה וקביל עליה תשובה מה כתיב 'וביום טהרתו והובא
 אל הכהן' וגו'".

וכלשונו של החפץ חיים –

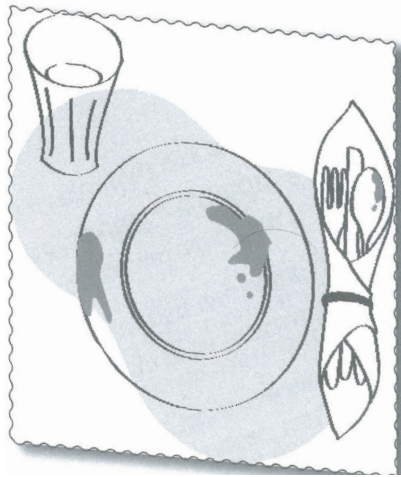
שמוטל על האדם להרהר בתשובה קודם שמתפלל וכך ירחץ ויחטא את
 פיו מטומאתו ויקבל על עצמו לשמור להבא את פיו ולשונו, ואז – תתקבל
 תפילתו לרצון.

ב. ואמר האלשייך הקדוש זי"ע שפיו של האדם הריהו כמו כלי השרת שהיו בבית המקדש

כלי שרת אלה היו חייבים להישמר טהורים. ברגע שנטמאו שוב לא השתמשו בהם (ואם בטעות השתמשו בהם העבודה שנעשתה נפסלה מלהיות מוקרבת לבורא)
אותו הדבר בדיוק מתרחש עם פה האדם:

תורה ותפילה היוצאים מפה שנקי מדיבורים אסורים, עולים לגבהיי מרומים, בוקעים רקיעים, והרי הם לריח ניחוח לפני ה' יתברך. אולם אם הפה פגום וטמא אין התורה עולה ואין התפילה נשמעת...

לפני שהאדם בודק את עצמו האם פיו נקי מחטאי הלשון, אין טעם שיחפש סיבות אחרות המעכבות ממנו את ישועתו. הפעולה הראשונה שנדרשת, היא בדיקת פיו ולשונו, **ורק אם ימצא שהם נקיים מחטאי הלשון**, כעת יפנה לחפש סיבות אחרות שיכולות למנוע מהבורא לתת לו את מבוקשו. ונסיים בדבריו של החיד"א זי"ע (מובא בספר 'סמא דחיי')

"שאם האדם ישמור לשונו מלדבר שום דיבור אסור... אז כל אשר יבקש

מה' ישמע תפילתו"!!!

אבא אחד – ושני אחים

ג. בקתה עלובה, מטה לנפול. הקור חודר לעצמות. אב מרוד ושני בניו, יושבים ליד שולחן רעוע ומשברים רעבונם בפת דלה.

”שמעון, בכורי”, פתח האב בקול שבור, ”חושבני כי אין מנוס, והגיע הזמן שתיסע אל המדינה הסמוכה. שם תשלח ידך במסחר, ותוכל להביא מעט טרף הביתה”. עלם מוכשר הוא שמעון, ובמדינה היא – כך מספרים – קיימות אפשרויות רבות להרוויח ואף להתעשר.

דמעות עומדות בעיניו של האב, דמעות גם בעיני שמעון, ובעיני אחיו האוהב ראובן. אך כולם יודעים ומבינים כי אי אפשר להמשיך בחיים של עוני מחפיר, והפרידה משמעון היא בלתי נמנעת.

ההצלחה האירה פניה לשמעון הצעיר. תוך תקופה קצרה התעשר, ונהיה לאיש עסקים מפורסם. ידידים ומכרים שחזרו מאותה ארץ, הביאו את הידיעות המשמחות הללו אל הבקתה העלובה של האב ובנו. ממתנינם הם בכיליון עיניים לכסף שישלח שמעון, אך... אף פרוטה עדיין לא הגיעה מהבן האהוב שבמרחקים.

”בוודאי קרתה תקלה בדואר”, הסיק האב מסקנה מתבקשת, והחליט לשלוח אל שמעון את האח ראובן, כדי שלא יסבלו לחינם.

עשה ראובן את הדרך הארוכה אל אחיו האהוב, שמעון. לא קשה היה לו לאתר את הבית המפואר. הכל הכירו את שמעון העשיר, והורו לראובן לבוש הקרעים את הדרך לבית אחיו הנכבד.

הקיש ראובן הנרגש על השער, וזה נפתח על ידי משרת לבוש מדים. סיפר ראובן שאחיו של בעל הבית הנהו, אך שוד ושבר – שמעון העשיר ציווה על המשרת לסלק את ראובן בבושת פנים, ולהבהיר לו כי אין לו אחים כלל וכלל!

שבור ורצוף, מבויש וריקן, שב ראובן לארצו. שב לחיי עוני מחפירים, בצלו

של אח עשיר אשר בחר להתעלם ממנו ומהאב הזקן...
לא ארכו הימים, והאב הזקן חלה את חוליו והיה מוטל על ערש דוויו. הגיעה
השמועה אודות מחלתו של האב אל שמעון העשיר, והוא קם ונסע לבקר
את אביו טרם מותו.

נכנס הבן העשיר אל הבקתה הדלה, אבל האב – שהזקנה קפצה עליו
– לא הכירו.

"אבא, הלא תכירני?" קרא ברגש שמעון, שהבין שהאב כבר אינו צלול
בדעתו, "אני בנך, שמעון!"

"בן..." אמר האב בקול חלוש, "אכן, יש לי בן, ראובן. אבל אמרו לי שלראובן
אין אחים.

אם ראובן אינו אח שלך, אז גם אני לא אבא שלך!!!

אבינו אב הרחמן מתנהג אלינו ברחמים, "כרחם אב על בנים", **אם גם אנו
נוהגים זה בזה כאחים.** אם חלילה סרה מאיתנו אחוות האחים, אם אנחנו
כועסים, פוגעים, מדברים דברי גנאי ומלבים אש של מחלוקת בינו –
סרה גם אהבתו של האבא, אהבתו של הקב"ה.

אם הוא – היא – הם – אינם אחים שלך, אז גם אני לא אבא שלך!!!

"ראית את החוצפה שלה? איך היא מעזה להתנהג ככה..."

"לא הייתי מאמין עליו..."

"אני לא מתכוון לשתוק לו..."

העובדות אולי נכונות, אבל – איה אהבת האחים? **איך את/אתה מסוגלת/ת
לדבר בגנות אחיך/אחותך???**

אם היינו מרגישים כאחים, לא היינו מסוגלים להזיק ולפגוע, לא היינו
משתתפים בשיחה של גנאי אודות אחינו, עצמנו ובשרנו.

אם היינו חשים עוצמתה של אהבת אחים אמיתית, היינו מזדעזעים מלשון

הרע! היינו עושים כל מאמץ להפסיק שיחה של רכילות וגנאי! היינו

סותמים את האוזניים ונמלטים כמו מאש!

אם היינו אוהבים באמת, כמו אחים, היינו פותחים דלתות ליבנו לאח המתדפק עליהן. היינו מתאמצים ללמד עליו זכות, לנהוג בו בסלחנות, להעלים עין מהטעויות שלו.

לא היינו מרשים למשרת רע לב, לגרש את האח המסכן מפתח הארמון שלנו...

אבא מתחנן אלינו: "בני אהובי! כלום חסרתי דבר שאבקש מכם?! ומה אני מבקש מכם,

אלא שתהיו אוהבים זה את זה, ותהיו מכבדין זה את זה..." (תנדא"ר כ"ח)
 זה התפקיד שלנו. משימת חיינו. להרגיש אחוות אחים אמיתית, כזו שממלאה את הלב ובאה לידי ביטוי במחשבה, בדיבור ובמעשה.
 אז נזכה בס"ד ליחס של 'בנים' מאבינו שבשמים, נזכה לקשר אמיתי של אב ובנו, להשפעה של חסד ורחמים מאיתנו יתברך.

מאת ב. הרמתי (פורסם בעלון 'משמרת השלום')

אסיום חלק זה חייבים אנו להצביד אג מה שכתבו המקובלים:
 שבכא עכירה שאדם נמנע מאעשותה, הוא גורם אשפע של דברים
 נפלאים הנמשכים מאמלה על בני אדם
 ומחילא במצווה זו של שמירת האשון
 (שמרד אחד ארמדנו עד כמה עצומה עצומתה מכל ההמיות
 ומרד שני נקאים בה כל יום כמה פעמים)
 בקלע אנו משגדלים ומגאמרים
 לעצור אג עצמנו מאדקה, אשמוע ולהאמין אדברי גנאי,
 שפע אדיד נשפע מהעולמות העליונים
 על החברה שסביבנו ועל כלל ישראל, ובכוחנו אגרם אהצג חיי אדם,
 אמשך שפע של פננסה אליו
 החסרים אגה, שפע של רפואה אחולים הנאנקים בהגי החולים ושאר
 ישועה נפלאה אכל הצקוקים אהם!!!

המפתח לעולם שמעבר

להחליף מצוות בעבירות

פתחנו את ספרנו בקטע ממכתבו המפורסם של רבינו הגר"א זי"ע שקבע בצורה חד משמעית:

"שהעיקר לזכות לעולם הבא זה בשמירת פיו, וזה יותר מכל התורה והמעשים כי הפה קודש קודשים".
 כלומר, הפה למעשה הוא המפתח לשער גן העדן.
 מה שיקבע אם האדם יכנס לשם יהיה אך ורק האבר הזה.
 הכל יקום ויפול על 'פיו'.

כדי להמחיש את הדברים בחרנו להביא את לשונו של החפץ חיים בספרו שמירת הלשון (שער הזכירה פרק ג') (ולאחר מכן את דברי רבי חיים קנייבסקי שליט"א בהתייחסו לנושא).

הדברים הבאים לא מובאים בכל חלקי היהדות לגבי שום עבירה אחרת, והם על פי דבריו של רבינו - בחי"י בספרו "חובות הלבבות".

חשוב להדגיש:
 כמפורסם, לרבי יוסף קארו זי"ע, מחבר השולחן ערוך, היה מלאך שהיה מתגלה אליו באופן קבוע ומלמדו ומדריכו.

את הדברים שאמר לו המלאך העלה רבי יוסף קארו בספרו 'מגיד מישרים'.

באחד הפרקים המלאך מתייחס לדברי חובות הלבבות האלו ואמר עליהם:

"דברי חובות הלבבות הם אמת ויציב!"

כלומר, כך ממש מתנהלים הדברים בשמים.

ובכן...

נתאר לעצמנו את הרב יקותיאל שליט"א, תלמיד חכם העמל יומם ולילה בתורה, מחבר ספרים חשובים ומוסר שיעורים תורניים, גומל חסדים, מרבה בצדקות ומהדר בכל שאר המצוות.

והנה, השנים עוברות. הרב יקותיאל מזדקן וגם שעתו לעזוב את העולם מגיעה. הנשמה מתנתקת לה מהגוף ועולה לעולם העליון.

יודע הוא הרב יקותיאל את ערכו.

כך וכך פעמים סיים את כל הש"ס בבלי וירושלמי.

כך וכך פעמים סיים את כל המשנה ברורה, הרמב"ם, הזוהר וכל המדרשים.

זוכר הוא היטב את כל מאות אלפי השקלים שעבור מתחת ידו לאלמנות, יתומים ושאר נזקקים.

זוכר הוא את הקפדתו ודקדוקו לצאת ידי חובת כל מצווה ומצווה לפי כל השיטות וההידורים.

כן, משפטו יעבור בהצלחה והוא יכנס להתענג על זיו השכינה בגן'עדן...

והנה – זה מגיע –

תורו לעמוד לפני כס המשפט –

"יקותיאל, מדוע חיללת שבתות וחגים?"

רועם קולו של בית הדין העליון.

חלחלה ופלצות אוחזים אותו.

מי? מה? מתי?

"מדוע אכלת מאכלות אסורות ועברת על איסורי כריתות?"

מוטחות האשמות נגדו.

"מדוע ביטלת ימים ולילות מלימוד התורה ובזבזת את זמנך על קריאת

עיתונים והבלים אחרים?"

"תענה, רשע מרושע שכמותך!!!"

הוא לא מסוגל לפתוח את פיו.

"אני... לא... מבין..." הוא מיילל כשנשמתו רועדת כעלה נידף ברוח.

"כן, כך מובא כאן", עונים לו בית הדין. "ואתה שואל למה?

אתה זוכר את השכן החילוני מהקומה הראשונה?

אתה זוכר את השכן מהקומה למעלה שגם הוא לא היה ירא שמים גדול

כל כך? נסתפק בשני

אלו מתוך כל הרבים האחרים :

כמעט מדי יום ביומו היית יושב עם אשתך בארוחת הערב ופיך פולט

עליהם דברי גנאי.

דברי הגנאי האלו היו כולם אמת לאמיתה, אולם הם גרמו לך לנורא

מכל!!!

איבדת את כל זכויות לימוד התורה, הצדקות, התפילות וכו', מאחר

שהעברנו אותם אליהם -

ובתמורה... אוי, אוי, אוי", נשמעה הזעקה מפיהם של בית הדין, "ובתמורה,
 העבירו לחשבונך את כל מיליוני העבירות הנוראות שהם עשו במשך כל
 שנות חייהם...!!!
 וגזר דינך נחרץ!!!"

החפץ חיים בתחילה מביא את דברי 'חובות הלבבות' (בשער הכניעה)
 וזה לשונו:

"הרבה בני אדם יבואו ליום החשבון, וכשמראים להם מעשיהם, ימצא
 בספר זכויותיהם,

זכויות שלא עשו אותם, ויאמרו: לא עשינו. ויאמר להם: עשו את אשר
 דיבר בכם וסיפר בגנותכם. וכן כשיחסרו מספר זכויות המספרים בגנותם,
 יבקשו בעת ההיא, ויאמר להם:

אבדו מכם, בעת שדברתם בפלוני ופלוני. וכן יש מהם גם כן, שימצאו
 בספר חובותיהם חובות שלא עשו, וכשאומרים: לא עשינום, יאמר להם:
 נוספו עליכם בעבור פלוני ופלוני שדברתם בם וכו'"
 עד כאן לשונו, וכן כתבו שארי ספרים הקדושים.

"ואם כן הדבר", מביא החפץ חיים, "מי שמוטבע, חס ושלום, במידה הרעה
 הזאת להריק על חברו בחיצי לשונו תמיד, לא יועיל לנפשו בשום חכמה
 ועצה, אפילו אם ירגיל את נפשו תמיד לתורה ולמצוות, כי מיד שישתכר
 שבוע או שבועיים איזה אושר נצחי על ידי תורה ומצוות, ימצא את חברו
 בחיצי פיו וייתן לו זכויותיו לנצח וייקח תמורתם את עוונותיו.

ואם אחר כך ישתכר עוד איזה חודשים או שנים את אושר הנצחי, גם כן
 יסובב לו אדם אחר ויתנם לו, כנ"ל, וכן תמיד עד יום מותו, חס ושלום. כללו
 של דבר, האדם הזה עלול הוא שייצא מן העולם נקי מנכסיו, היינו הקניינים
 הנצחיים של תורה ומצוות, ויהיה ממולא תמורתם בעוונות רבים ועצומים,
 מינים ממינים שונים, של כמה וכמה אנשים, שלקח מכל אחד לפי ערך

הביזיון והכלימה, שהגיע להם על ידו בימי חייו. על כן הזהיר אותנו דוד המלך עליו השלום, תחילת הכל, לנצור לשונו מרע, ואחר כך: "סור מרע ועשה טוב".

כי על ידי שינצור לשונו, כמה מהטוב שיזמין לו הקדוש ברוך הוא, אם מעט ואם הרבה, על כל פנים בידו יישאר ולא ייתן לאחרים חילו".
לא יאומן.

יושב לו פלוני בסעודת מלווה מלכה, לאחר ששמר את השבת עם כל הדקדוקים, ומספר לדידו/בנו/אשתו סיפור אמיתי על פלוני ואלמוני, כשבסיפור ישנם קטעים של לשון הרע.
באותם רגעים מתחילים 'החלפות' בשמים...
סחורה נצחית מועברת ל'חשבון הבנק' של זה שדיברו עליו, ובתמורה לוקחים ממנו סחורה מטונפת של עבירות ומכניסים אותה לחשבון של המדבר...

נחשוב:

אותה הנאה דמיונית וחולפת של דיבורי הגנאי על הזולת עלולה לגרום לנורא מכל...
כאשר האדם מקבל את העבירות של השני...

בנוסף לכל זה, מי שיתבונן יראה שאין שטות גדולה מזו, מאחר שהרי כאשר אדם מדבר לשון הרע, הרי שדיבוריו הם על אלו שהוא לא כל כך מחבב...

(על אוהביו הוא לא ידבר)

ומה הוא עושה להם?

מעניק להם מתנות נצחיות אדירות!!!

לסיום חשוב לזכור:

מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א אמר **שכל זה אם לא חזר בתשובה כראוי על מעשהו.**

אם מתחרטים באמת, מתוודים ומקבלים (באמת) להבא בקבלה חזקה ונמרצת להשתדל להתאמץ בנושא, ובקיצור – אם מתקנים את החטא – ה'חבילות' חוזרות בחזרה –

(כדי ללמוד איך ומה לעשות כדי לתקן את החטא, יש ללמוד ביסודיות ב"חפץ חיים" כלל ד' הלכה י"ב)

הסגולה המופלאה

דוד המלך בספר תהלים כתב:

”ה' צלך על יד ימינך”.

ובספרים הקדושים ביארו, שהבורא מתנהג איתנו כמו הצל עם האדם.

הצל הינו העתק של הפעולות של שגוף האדם עושה.

אם היד תתרומם – ירים' הצל את היד, הראש יזוז ימינה – נראה כיצד הצל זז ימינה וכו'.

כך, באותה צורה, הוא היחס בין הבורא יתברך לאדם:

איך שהאדם מתנהג – כך הבורא מתנהג איתו, וכלשון הגמרא:
'מידה כנגד מידה'.

ובנושא שמירת הלשון, מגלה ה”חפץ חיים” שישנה כאן למעשה **סגולה מופלאה לצאת זכאי בדין שמים**,

וכך הוא מסביר:

כאשר מגיעה נשמת האדם לפני בית דין של מעלה, היא ניצבת מול משפט קשה ונוקב על כל מעשיה כאן בעולם הזה. לא מחסירים שם שום דבר, הכל הוקלט, הכל הוסרט, ועל הכל האדם צריך לתת את הדין! אולם אם ינהגו איתו לפי הכלל של **”מידה כנגד מידה”**, יתרחש במשפט שלו התהליך הבא :

כמו שהוא בעודו חי בעולם הזה, נזהר שלא לדבר ולא לשמוע לשון הרע, כך ינהגו איתו בעולם העליון. המקטרג/התובע שרוצה לטעון עליו את טענות התביעה לא יוכל לדבר עליו, ובית הדין לא יוכלו לשמוע. וממילא אם אין רשות לתובע לתבוע אותו, ולבית הדין לשמוע שום תביעה, האדם יוצא זכאי במשפט, שכן שומעים אך ורק את הסנגורים שלו המראים את כל מצוותיו ומעשיו הטובים, והוא עובר משם ישר לגן-עדן!!!

לסיום פרק זה, מובא החלום המפורסם המודפס בהקדמת הספר "כוכבי אור" אותו כתב הגאון הצדיק רבי יצחק בלאזר זצ"ל. כאשר נפטר רבי יצחק זצ"ל הוא הגיע בחלום לגאון רבי חיים ברלין זצ"ל וזה כתב את החלום והדבר פורסם בעיתון המודיע בשנת תרע"ג.

רבי חיים ברלין מספר שהיה מיודד מאוד עם רבי יצחק. רבי חיים היה הרב של מוסקבה ורבי יצחק הרב של פטרבורג, וגם כאשר עלו שניהם לארץ ישראל וחיו בירושלים המשיכו בקשר הטוב שביניהם. כאשר נפטר רבי יצחק מספר רבי חיים, היה זה ביום י"א בחודש אב, "ויהי לביל שבת קודש שלאחריו סמוך לאור הבוקר בא המנוח אצלי בחלום וכו' ושאלתי ממנו מה נעשה בדינו בעולם והוא ואמר לי שדין של מעלה חמור מאוד שאי אפשר לשום אדם בעולם הזה לשער כלל, וביחוד מקפידים מאוד על דיבורים האסורים שנדברו שלא כהוגן! אומנם על תלמידי חכמים יש הרבה מליצי יושר, אולם מקפידים מאוד על חטא הלשון".

נשים לב:

יש לנו כאן עדות חיה מהעולם העליון, מאחד מגאוני וצדיקי הדור הקודם רבי יצחק בלאזר זצ"ל שהיה ידוע ומפורסם בגאונותו וצדקותו, והוא מעיד לפנינו:

- א. דין של מעלה חמור מאוד שאי אפשר לשום אדם בעולם הזה לשער.
- ב. אף שמי שהקדיש את חייו ללימוד התורה – ונקרא תלמיד חכם,

יש עליו הרבה מליצי יושר, אבל:

"ביחוד מקפידים מאוד על דיבורים האסורים שנדברו שלא כהוגן!"

וכמו שאמר הגר"א באגרתו:

"אבל העיקר לזכות לעולם הבא – בשמירת פיו!"

מחריבי העולם

בלחיצת כפתור אחת

בארצות הברית ישנו חדר שהוא למעשה החדר השמור ביותר בעולם. מלבד נשיא ארצות הברית (ואולי עוד אי אלו אנשים היושבים בצמרת המעצמה העולמית הזו), אף אחד לא יודע את הצופן הפותח את הדלתות הרבות המובילות אליו.

בחדר זה ישנם כפתורים...

לכאורה כפתורים תמימים, **אולם הלחיצה עליהם מחריבה את כל העולם...**

אלו הם הכפתורים המפעילים את הטילים הנושאים עליהם ראשי נפץ גרעיניים.

לחיצה על כפתור אחד מעיפה טילים אלו לכיוון רוסיה ומחריבה אותה בפצצות גרעיניות...

לחיצה על כפתור אחר מעיפה טילים לכיוון שאר ארצות אירופה...

כפתור נוסף אסיה...

וכך הלאה -

כעת נתאר לעצמנו את התמונה הבאה -

ילד קטן בדרך כלשהי נכנס לחדר הזה.

שום משחק או אטרקציה אחרת לא היו שם שיעסיקו אותו, מלבד השולחן הכיסאות והכפתורים.

הילד מרוב שעמום ניגש אליהם ו... לחץ עליהם. זה היה סתם, לא מתוך כוונה רעה...

לא מתוך רצון להרוס ולהחריב...
 אלא – סתם רצון של ילד לגעת, ללחוץ, לעשות משהו...
 לפתע אזעקות נוראות נשמעות מכל עבר...
 צרחות, שאגות, הדלתות נפרצות וקבוצת חיילים מזנקים עליו כשפניהם
 אחוזות אימה...
 'מה עשית? הם צורחים.
 'כלום'... הוא עונה, 'בסך הכל לחצתי על הכפתור האדום ואחר כך על
 הצהוב'.

כלום???

**הרי הכנסת את כל העולם למלחמת העולם השלישית...
 מיליארדים מתים עכשיו...
 העולם נחרב במלחמה כלל עולמית...**

נעצור כאן ונתבונן.
 האמת היא –
 שהילד לא אשם.
 הוא בסך הכל ילד, ובתור שכזה הוא לא מבין מה הפעולה ה"קטנה" שלו
 עשתה...

מתהלך לו האדם בעולם, מדבר פה, מדבר שם. נכון, גם הוא מודע
 (לפעמים) לכך שהוא מדבר לשון הרע,
 אולם מעבר לכך שהוא יודע שהוא עבר על עבירה (חמורה) הוא לא
 חושב כלום.
 אולם לו רק ידע...

לו רק ידע, שכעת במו פיו הוא העיף 'טילים בליסטיים נושאי חומר גרעיני'

ההורג וקוטל חיי אנוש – היה בולם את פיו מידיית!!

נתבונן בלשון הפסוק המפורסם אצל כולם:

“מוות וחיים ביד הלשון”.

כן, כולם מכירים אותו אולם איך הם מפרשים את המילה המצמררת הזו הנקראת... 'מוות'...?

ניכנס לעולמו הנסתר של הזוהר הקדוש החושף לפנינו דבר נורא העלול לקרות אם לא נשתדל לשמור על לשוננו.

הדברים מובאים בספרו של החפץ חיים “שמירת הלשון” (שער הזכירה פרק ד'). הוא מצטט שם את לשון הזוהר בפרשת פקודי (אנו נביא לתועלת הקוראים רק את התרגום, המעוניין לראות את לשון הזוהר יקראנו שם).

“יש רוח אחת, שעומדת על כל אותם בעלי לשון הרע. וכשמתעוררים בני אדם בלשון הרע, או אותו בן אדם אחד שמתעורר בלשון הרע, אז מתעוררת אותה הרוח הרעה הטמאה שלמעלה הנקראת “סכסוכא”, והיא שורה על אותה התעוררות של הלשון הרע שפתחו בה בני אדם, והיא עולה למעלה וגורמת בזו ההתעוררות של לשון הרע, מוות וחרב והרג בעולם. אוי לאותם שמעוררים לאותו צד הרע ואינם שומרים פיהם ולשונם ולא חוששים על זה, ולא יודעים שבהתעוררות שלמטה תלויה ההתעוררות שלמעלה בין לטוב בין לרע וכו', וכולם מקטרגים לעורר לאותו נחש הגדול שיהא מקטרג על העולם, והכל בשביל אותה ההתעוררות של לשון הרע כשנמצאת ההתעוררות שלו למטה”.

נתבונן מה כתוב כאן:

יושבים כמה בני אדם ומפטפטים דיבורי לשון הרע, הדיבורים שלהם מעוררים מלאך נורא שכשמו כן הוא “סכסוכא” (מסכסך). מלאך זה עולה לבית הדין העליון ומתחיל לקטרג על בני אדם, וקטרוג זה גורם שירדו עליהם כל מיני גזירות קשות ומרות, אנשים מתים, פושטים את הרגל,

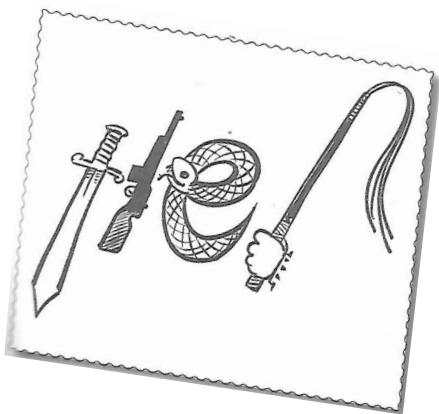
מחלות קשות...

נתאר לעצמנו את נשמתו של פלוני המגיעה.

ולפתע לחרדתה במהלך המשפט היא שומעת שהיא נתבעת על **רצח!**

מי? אני? למה? מתי? נשמעות זעקותיה.

אם לא נשמור את פינו הרי שאנו עלולים לגרום חס וחלילה למוות ושאר צרות לבני אדם, וכשנבוא אחרי מאה ועשרים שנה ונרצה לקבל את שכרינו על המצוות שעשינו, **האם נרצה שייתבעו אותנו על דברים אלו?** (מומלץ לעיין בספר שמירת הלשון בפרק הנ"ל להבין את הדברים יותר לעומק).

החלום המפעים

לפנינו מכתב שכתבה לפני כמה שנים אם שכולה, שבנה נספה בתאונת דרכים קטלנית.

כאשר סופר החלום שהיא חלמה לגאון רבי אהרן לייב שטיינמן זצ"ל אמר שמצווה לפרסם את הדברים ולעורר על ידם את כלל ישראל.

"איך אפשר אכילה על הכן האהוב בשן עבר?"

האם נקדע, העולם נעצר מאכיל

הוא היה ממחיד גדול, גאון חכם! אציל המידות, וזהו מאוד ה'בין

אדם, אמרנו' ובשמיך האשון, באי שם ושמיך עבר לעולם שבוטו טוב,

ואונו הוגיך לאנחנו...

הבית החם מנחמים, אך אני הייתי שקועה לחוק בינו.

באילו שבת של ה'שבעה', סביב השולחן שנגר בו כיסא מיוגם – נכדו

אדם הסכריים, ומעיינות דמם זלכו אלא מעצור מעיני. איך אפשר להגביד

על השבר הנכא? איך? השקט, בדממה, הסגייחה אה הסעודה והאכנו

אישון.

באוג אילה נלה אלו בני בחלום. 'אנא, אימא', הוא הגמנו, 'הפסיקי'

אכבוט על, אסור אהגאבא בשבת'.

הוא הישיד אלו צוץ עיניים ואני הנשגטי מצומרתה, וכבשגי פני בידי.

'טוב אי כאן, בשמים', המשיך אספר, 'אני יושב עם הצדיקים, ובכאלא לא

נוצה אמצור לעולם השקל'.

נע'יתא הקול, הוכרח עז כאב, החיגה אג נפשי המדוכאה. בחנתי
 אג דחוגה הקורנא בעיניימ מצוועפוט, והעצמי אלאול: "עז מתי יגרמח
 אסונא נוכאימ כאלו? כמה עוד עזינו אסקול מאבא ומשכול, מאאונא
 ומאסונא בהם צעידים וילדים נהרקים ונקטפים השיא פדיחמם?"
 'אסור אי אספר אג כל מה שמגרמח כאן, בעולם האמת, אימא', שמעתי
 אג גשובתי ש' בני הנפטר, 'אבא דבר אחד אני יכול אלאול: **דיבורי אשן**

הנע וכיאלו הם הנוכחים אסונא ואטנדיא?

חדתי אכבא, והקשבתי אדבריו בפה פלור. האונמם? האם כאן
 טאונה הסיבה אצרות הנראות?

'אימא', הוא המשיך וסיפר, 'אם היו האנשים שומרים על אשונם, א
 הייתי צריך אמת דעי אר, אימא, שהחפץ חייב מגבאל בעבוד כל מי
 שמגדל בשמירת האשן. מי שמפיל בעולם הזה אג איחוד שמירת האשן
 הוא חשוב מאוד כאן, אמעלה, וכבא מצינה על כל בני משפחה. גם
 אני צביגי אהינצ'א מדינים קשים בעבוד שומדתי והקפדתי על הכוב
 שמירת האשן.'

כאן הפך קולו אמקש ומתמנ: 'אימא, שאלו אוני אילך כדי שאנחם
 אוגר, וכדי שאבקש מתך מגבסמתי אג הסיפור שלי וגביצי אוני בעולם.
 אנא, עשי כל שביכולתך כדי שיהודים רבים ישמרו על אשונם, והצבוי
 האלו יצרחו נח רוח אנשמה שלי.'

הגאורג!

פני היו שטופת דמא, וגם הכרית שמתי הייתה ספוגה בדמא
 רומח. המתצה הנכא המשיך אלאול חול עיני, חשתי בקאסג הפנים
 ש'ו שמחשיך אלהבונ ה', והקשבתי שמטה נשבה ניצב מעה חול עיני."

פגיעה ישירה ומיידית

פתחנו את הפרק הזה דווקא בהיבט הלא ידוע של נזקי לשון הרע, כדי להראות תחילה עד כמה עצום הוא הנזק שעלול להיגרם על ידי הפה. אולם מלבד כל זה (כמו שהבאנו בתחילת הספר) הרבה דברים קשים נגרמים בעקבות לשון הרע...

שלום־בית נהרס כתוצאה מלשון הרע שהגיע לאוזני הבעל או האישה על בן/בת הזוג.

ידידות רבת שנים מופסקת על ידי רכילות המושמעת ופועלת את פעולתה ההרסנית...

שידוכים נפסקים כתוצאה ממידע שלילי שהגיע לאחד מן הצדדים (ושלא כלול במה שכתב החפץ חיים בסוף ספרו).

רבים יודעים את הדברים הן מחמת שחוו את זה על בשרם או על מישהו בסביבה הקרובה להם.

ועל הכל –

יהיה דין וחשבון.

ובשם גדולי ישראל צדוק"ל ושליט"א מובא שהדין והחשבון יהיה עוד כאן בעולם הזה...

לפנינו שני סיפורים (שהובאו בעלונים של ארגון "משמרת השלום") הממחישים עד להיכן יכול להגיע הנזק...

את הסיפור הראשון הביאה אחת מהנשים הפועלת רבות בהפצת נושא שמירת הלשון, וכך לשונה:

“...אז זימן לי הקב”ה להיות עדה לפרשיה מצערת אשר בוודאי פעלה את פעולתה וחרטה חרט בכוח היכולת שלי.

בביתו של רב חשוב נודע לתהילה, רבתה הצהלה. בנו של הרב אמור היה לבוא בברית האירוסין עם אחת מבנות המקום. היה זה שעות ספורות לפני השמחה. על דלתו של הרב התדפק יהודי. דבר חשוב לו אל הרב. הלה דיבר בלהט כנתון בתוך סערה. “כבוד הרב, הכלה המדוברת אינה מתאימה כלל לבנך! היא מבוגרת, וגם... ובכלל הכל יודעים שיש לה גיבנת...” הרב שמע ושתק. מאחר שכבר הביע את הסכמתו, לא היה בדעתו לפעול לביטול השידוך. באותו לילה נחגגו האירוסין – הרב החליט לספון את הדברים בלבו. בלאו הכי מנוי וגמור עמו שלא לבייש את הכלה ומשפחתה. אם כך, איזו תועלת תצמח מכך שיחלוק את דברי הגנות עם בני הבית? האירוסין עברו עליו כשהשמחה והעצב משמשים בערבוביה ודברי הגנות ששמע יורים חץ אל לבו השמח בשמחת בנו. אולם, דברי הגנות שנאמרו בלהט רב ובחומרה יתירה ובעיקר כמעט לאחר מעשה, פעלו את פעולתם ההרסנית. בבוקר **לקה הרב בהתקף לב** והשיב את נשמתו ליוצרו. בני הבית ההמומים שמעו לראשונה את הסיפור בימי השבעה, עת האדם שדיבר סרה בכלה באופן כה בוטה בא להתוודות ולבקש את מחילתם על כי ערבב את השמחה וגרם סערה בלבו של הרב, אשר היה צריך לשמוח בשמחת בנו בלב חצוי.

המקרה הנורא הזה הראה לי עד כמה חשוב ונחוץ הוא התפקיד שמסר בידי המנהל. והרי, מילה אחת של ארס עלולה להרוג את הנפש! המשכתי בפעילותי לחינוך הדור הצעיר לשמירת הלשון, והשתדלתי להחדיר גם למבוגרים את לימוד ההלכות, מתוך ספרו של ה'חפץ חיים”.

הסיפור השני שהובא בעלון הארגון המפורסם “משמרת השלום”, הפועל כאמור רבות בהפצת שמירת הלשון בארץ ובעולם:

“נביחות כלבים נשמעו, קרבות ובאות בשערי המחנה. מאיר הקטן שכב

על הדרגש שבצריף, מכווץ מאימה ומקור, וידע ששוב באים הקלגסים הנאצים. הוא עצם עיניו, ירא מהביט בפרצופם השטני.

ברגע זה פרצו הללו פנימה, מנופפים באלות עור, מזומנים להכות במי שיזדמן להם. מאיר הצטנף עוד יותר בפינתו, שפתיו רוחשות תפילה, שבזו הפעם לא ישגיחו בגופו הקטן והצמוק...

הרבה צער ומכאוב ידע מאיר בן האחת עשרה באותו פרק זמן מר ונמרה. עדיין מדהדד באוזניו הד שריקתו של הכדור הנאצי, אותו כדור שנשלח מרובהו של קלגס ארוך וקיפח את חייו של אבא לעיניו. התמונות המשיכו להשתנות במהירות מסחררת. חנויות נבזזות, להבות אש ועשן מיתמר, דינה'לה נמלטת מהבית לקרוא לעזרה, אימא כורעת תחת נטל החבילות בדרך לגטו, עיני זכוכית חסרות מבע של אחיו התינוק, שגווע ברעב נורא... אחר כך באה הסלקציה, והותירה אותו לבד... מישהו סיפר לו שאימא כבר איננה, עלתה להיפגש במרום עם אבא... כבר ראה במותו של אבא, ושל לייבל'ה התינוק, ולבו הקטן לא יכול היה להכיל עוד.

המלחמה הסתיימה. מאיר ויסמן היה בחור בן 15, בודד וחבול בנפשו. את אבא ואימא לא היה טעם לחפש, רק את דינה'לה, שקיווה למצוא ברשימות הקצרות של הניצולים, ולבסוף מצא ברשימות האינסופיות של הנספים. בודד בעולמו הטלטל עם קבוצת פליטים אל סקוטלנד שבאנגליה. ניסה לשכוח, לפתוח חיים חדשים, אולם החיים החדשים לא איוו להיפתח בפניו... השנים הקשות הטביעו חותמן על כל צעד ושעל, ומאיר – שבגר בטרם עת – התהלך כצל אדם, שקוע בתוך עצמו. החיים זורמים הלאה, אך גלגל הזיכרונות אינו מרפה. גדרות תיל... אקציות... עשן מיתמר... שם יצא לו בין אנשי המקום כאדם מסוגר ותימהוני, שבר כלי שלא יצלח למאומה.

הוא התחיל ללמוד מקצוע, מקווה לשכוח. בחור מוכשר היה, תלמיד מצטיין בילדות הרחוקה, והוא קיווה להצליח בלימוד ראיית החשבון, לרכוש מקצוע שיפרנס את בעליו. אבל המאורעות לא הרפו. בין טורי הספרות טסו רכבות לאושוויץ, ומן הגיליונות הלבנים היתמר עשן.

המלחמה ממשיכה.

בודד לנפשו הקים מאיר משפחה, וניסה להתקבל לעבודה אצל מי מבעלי העסקים באזור. אולם, בעלי העסקים בסקוטלנד שהכירו את דמותו האפרפרה, לא התרשמו מהתעודות שהציג. הם העדיפו עובדים אחרים על פניו, ושלחוהו מעליהם בפחי נפש. גם אלו שלא הכירוהו, קיבלו בנקל אינפורמציה ממכריהם, ודחו אותו מעל פניהם.

מצבה הכלכלי של משפחת ויסמן היה בכי רע. אל הענן שרפץ תדיר על הפליט שבור הלב, התווספה עננת דאגה שחורה משחור – אין עבודה! 'כאן אין לי סיכויים להשתקם', הבין מר ויסמן בשברונו, והחליט: 'עלי להתחיל מחדש'.

"אולי ננסה לעבור דירה", הציעה אשתו. גם היא הבינה, כי כאן, בסקוטלנד, סוגר העבר על בעלה מכל עבר. בתקווה חדשה, ובהחלטה נחרצת להתגבר על נחשולי הזיכרונות המאיימים, עברה המשפחה ללונדון. מודעה בעיתון לונדוני חיכה לעברו, מעוררת תקוות לעתיד טוב יותר. "לעסק גדול ומצליח דרוש רואה חשבון מוכשר..." מר ויסמן הניח את העיתון מידי, רשם את הכתובת, ויצא מהבית לעבר המשרד. הוא פסע ברחובות הבלתי מוכרים, מנסה להסיר מעליו כל סממן מדאיג. 'האפרוריות הייתה תמיד בעוכרי', ידע, 'עלי להתחיל מחדש. להעלות חיוך על השפתיים, להגיב, להביע דעה, להפגין נמרצות ויעילות...' "אנא ה'..." רחשו שפתיו תפילה, "למען אשתי וילדי הקט, עזרי מעם ה'..." הדלת נפתחת, השפתיים מתרחבות. "שלום, שמי מאיר ויסמן. ראיתי את המודעה בעיתון ובאתי להציע את עצמי". השניים התיישבו בחדרו של הבוס, גולד. "מדובר במפעל גדול ומשגשג", פתח מר גולד ותאר את היקף העבודה, "דרוש לנו רואה חשבון מוכשר ומצליח".

מאיר שאל בערנות והשיב בפקחות, ומר גולד התרשם באופן חיובי מאוד. 'אדם רציני ומוכשר', קבע בלבו, 'נראה שמבין הוא היטב את היקף העבודה, ומסוגל לעמוד במטלות הנדרשות. זה האדם שאני מחפש!'

"ההתרשמות שלי חיובית מאוד", סיכם מר גולד את השיחה, "עלי להכין פרוטוקול והסכם עבודה מפורט. אני מקווה שבעוד מספר ימים נוכל לסכם סופית את העניין".

מר גולד לא חש כי היושב מולו הלום אושר, לא יודע נפשו מרוב שמחה. מאיר ויסמן לחץ את ידי מעבידו לעתיד בהקלה, כאדם שנולד מחדש. גשום היה ברחוב, אך מר ויסמן מיהר לבשר לרעייתו את הבשורה המרנינה, ולא חש דבר זולתי האושר. בקרוב בעז"ה יוכל לפרנס את משפחתו! לא עוד מחסור במזון ובביגוד, לא עוד קור, לא עוד דאגות המחר...

אשתו קיבלה את הבשורה בשמחה ובהקלה. הימים הבאים השרו בבית אווירת רווחה מיוחדת, כזו שלא ידעו כמות עד היום הזה. אפילו הילד הקט חש בשינוי שחל לטובה, קיווה כי בקרוב בעז"ה תוכל אימא לקנות בעבורו מעיל חם יותר, וסוודר נוסף.

היה בכוננתו של מר גולד להודיע למאיר ויסמן תשובה סופית במוצאי שבת, אלא שביקור פתאומי שיבש את התכנית, והוריד את הסיכום הסופי עם מר ויסמן משולחן הדיונים לערב זה.

אחותו אסתר החליטה להפתיע בביקור. היא ידעה שאחיה עסוק בכל ימות השבוע, ואילו במוצאי שבת מרשה לעצמו להיות בחברת קרובים וידידים. מאין תדע כי ביקורה עתיד לשבש תכנית כלשהי...

מיסס גולד הגישה כיבוד ביד רחבה. האווירה הייתה נעימה מאוד, השיחה קלחה בידידות משפחתית, ועד מהרה גלשה אל הקורות בעבודה. כבדרך אגב סיפר מר גולד לאחותו, כי מצא סוף־סוף רואה חשבון כלבבו. "אדם רציני ואחראי, בעל אינטליגנציה גבוהה", הפליג מר גולד בשבח המועמד, ואחותו מתעניינת בטבעיות, "מה שמו?"

"מאיר ויסמן", השיב האח, ואסתר אך בקושי הצליחה להניח את כוס התה על השולחן, לבל תישמט מידה. "מאיר ויסמן מסקוטלנד?" שאלה כלא מאמינה. "את מכירה אותו?" "מכירה, ועוד איך מכירה... אני מתפלאת

מאוד שאתה מתכוון לקחת אדם כל כך לא מוצלח לתפקיד הבכיר. מי לא מכיר את מאיר ויסמן מסקוטלנד? הרי זה האדם האחרון שהייתי מייעדת לעמדת מפתח, במפעל משגשג כשלך."

א. גולד היה מבולבל. "את בטוחה ששינינו מדברים על אותו אדם?" מלמל בקושי, "כמעט סגרנו..." "נו, אם כך אמור לו שהתוכניות השתנו", השיבה לו נחרצות. קשה היה לו לקבל את הדברים, אולם לקחת סיכון ולדרדר את עסקיו – גם זאת לא רצה. בלב כבד הודיע מר גולד למאיר ויסמן שחל שינוי, וכרגע אין באפשרותו להעסיק אותו.

מאיר היה אחוז הלם. האמנם??? האם גם כאן נחסמת בפניו האפשרות להשתלב בעבודה כאדם מן השורה? הפעם ירדה על הבית קדרות איומה, שלא ידעו כמותה. שבור ורצוף, פגוע והלום, המשיך לחפש, עקב אחר מודעות הפרסום בעיתונים, כתת רגליו ממושרד אחד למשנהו, אבל הבוסים למיניהם היו בררנים. הם בדקו לעומק, היו שהספיקו כבר לשמוע שהלה היה מועמד רציני בעסק של גולד, ופנו אליו לברר.

אריה גולד מסר את המידע כפי שקיבל מפי אחותו, ואלו ידעו להעביר את המידע, כאשר נשאלו אף הם מפי בעלי עסקים אחרים בעיר. בתום השבוע ידע מאיר, כי סיכוייו למצוא עבודה בלונדון אפסו. כעת הייתה גם אשתו שבורה ומיואשת. היא התהלכה קדורנית, בעיניים דומעות. החורף היה בעיצומו, ומאיר נאלץ לעשות את שלא עשה מעולם: לפשוט יד... אדם מוכשר, שיכול היה להרוויח את לחמו בכבוד, נאלץ לבקש הלוואות ותרומות.

היה זה בוקר חורפי, שלג כיסה את הרחובות והבתים. מאיר יצא מביתו בשעה מוקדמת, לנסות מזלו בעיר הסמוכה. בחוץ התחוללה סופת שלגים, אך מאיר לא חש ברוח, גם לא בקור. רק הדאגה והחרפה דקרו בלבו כמדקרות חרב.

שקוע היה בדאגותיו, לא חש באוויר המקפיא. הדרך הייתה מפרכת, והבגדים שלעורו לא התאימו למזג האוויר הסוער. הוא שרך דרכו בשלג

ובכפור, עד שהגיע אל עיר היעד. לשמחתו הצליח להתקבל לעבודה באחד המשרדים, והוא נרתם לתפקיד, מתעלם מתשישותו. אחר רדת החשיכה שב הביתה, צנח על הכיסא הראשון כשצורר שיעולים כבד פורץ מגרונו, ופלט בקול חלוש: "ב"ה, יש עבודה".

אשתו הביטה בו בשמחה מהולה בדאגה. הוא חש ברע, חומו עלה. באין אונים שכב במיטה ועצם עיניים, משלים בעגמימות עם העובדה כי מחר, ביום השני לעבודה, הוא יאלץ להיעדר.

רופא שהובהל הביתה קבע כי זוהי דלקת ריאות קשה. "מיד לבית חולים!" פסק, כשדאגה לא נעדרה מקולו. בבית החולים הלך מצבו הרעוע והידרדר, הוא איבד את ההכרה, וימים ספורים לאחר מכן השיב נשמתו ליוצרה –

"טרגדיה!" "נורא ואיום!" "אדם צעיר כל כך", השיחו בני המקום בצער. אה... אה...

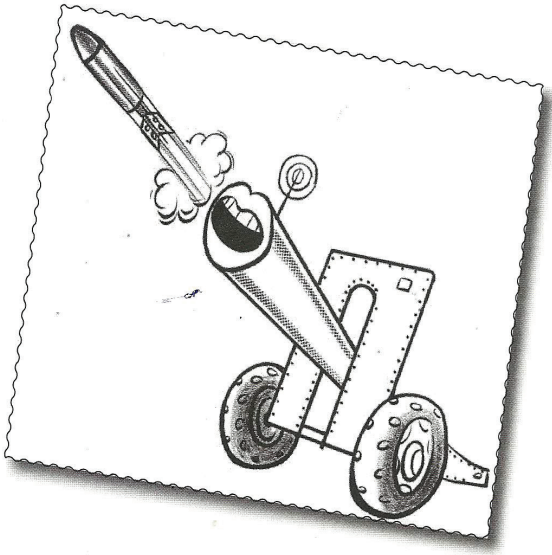
"השאיר אלמנה צעירה ובן רך בשנים"... "נורא!"

למחרת ההלוויה נערך מספד בבית הכנסת. "יהודי צעיר הסתלק מאתנו בפתאומיות..." פתח רב הקהילה בקול רווי יגון, "הטרגדיה של מר מאיר ויסמן ז"ל הרבה יותר גדולה ממה שאנחנו חושבים, זו טרגדיה של כולנו". בבית הכנסת רבץ שקט מאיים, שעה שסיפר הרב את ששמע מהאלמנה האומללה. שקט עמוק ואימת דין מרחפת. "לשון הרע! הוצאת שם רע!" זעק הרב מנהמת לבו, כשתיאר את שברון הלב שנגרם למנוח, את הלחץ הכלכלי שהביאו באותו יום חורפי מושלג לצאת ולנדוד למרחקים. הוא הלם בסטנדר שלפניו, כאומר 'את הדפיקה הזו ידפוק כל אחד על לבו'... הלבבות זעו בחיל וברעדה. הזהו אחד מימי החולין, או שמא ליל כל נדרי? "חז"ל אומרים, ההורג את הנפש אינו הורג אלא נפש אחת, והמדבר לשוה"ר הורג שלושה: המספרו, והמקבלו, ומי שנאמר עליו... הנאמר עליו כבר בעולם האמת, אבל אשמים אנחנו, ידינו שפכו את הדם הזה! מי בדק את נכונות הדברים? מי התיר להפיץ דברי גנות שאינם מבוססים? הלא

גם בדיבור לתועלת יש גדרות ויש סייגים, ומי שאינו בקי בהלכות מוטב
 יהיה כמחריש..."

"מר ויסמן עבר את השואה האיומה והצליח להינצל, הנאצים ימ"ש לא
 הצליחו לקחת את נשמתו, מילים שיצאו מפיות יהודים הרגו אותו", סיים
 הרב את דבריו בנימה קורעת לב, ונחלי דמעות שטפו וניגר בין ספסלי בית
 הכנסת.

היו מילותיו מרחפות בחלל בית הכנסת, פורצות ויוצאות מחוץ לכתלים,
 ממיסות את השלג החורפי, וגם את הלבבות המתאבלים של קהילה
 המתייסרת בעוונה: "לשון הרע הורגת... הורגת..."

חלק שני

שערי ההצלחה

- העצות
- השיטות
- התחבולות

הכר את האויב

לפני כל יציאה לקרב יושבים ראשי הצבא בכל אומה ולומדים היטב היטב להכיר את האויב.

מהן תכונותיו, מהן דרכי הלוחמה שלו, ומהן החולשות שלו. צבא שייגש למלחמה ללא הכנה מוקדמת יספוג אבדות כבדות בגוף ובנפש.

אותו הדבר **בדיוק** זה במלחמת החיים עם היצר הרע. היכרות יסודית איתו תעניק כוחות ותחבולות לאדם המתמודד מולו.

בגמרא במסכת קידושין (דף ל' עמ' א') מובא:
 "אמר רבי יצחק יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום" –
 "אמר רבי שמעון בן לוי יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום" –

"מתחדש"

"מתגבר"

שני מושגים שונים לחלוטין.

מתחדש – הכל מחדש, כאילו זו הפעם הראשונה שלו שהוא תוקף אותך, והוא פועל עם כל הכוח ועם כל התחכום... וכן... עם תחבולות חדשות... מתגבר – פירושו, שכאשר האדם הולך בדרך הישר בעבודת ה' ומתעלה מדי יום, כך גם היצר "מתגבר עליו" – כוחו ההרסני מתגבר ומתגבר...

אל זה נצרף את דבריו הנוקבים של הרמח"ל זי"ע (מסילת ישרים פרק ב'):
 "הנה זאת באמת אחת מתחבולות היצר הרע וערמתו, להכביד עבודתו

בתמידות על ליבות בני האדם

עד שלא יישאר להם רווח להתבונן ולהסתכל באיזה דרך הם הולכים.

הרמח"ל לא דיבר על אנשים שאינם שומרי מצוות, כאלו כמעט שלא היו קיימים בתקופתו...

הוא דיבר על שומרי התורה, ולימד **איך** היצר עובד איתם...

תחכמו מתבטא בכך שהוא לא נותן לאדם רגע פנוי לחשוב עם עצמו איך נראית היהדות שלו, איך נראים לימוד התורה, השבת, התפילות, עבודת המידות וכו' וכו' (ובענייננו – שמירת הלשון וכו').

האדם מתהלך לו בעולם ובטוח שהוא יורש גן־עדן, ואינו מודע לכך שהיצר הטמין לו רשת נוראה בה הוא לכוד כבר מזמן.

והרמח"ל ממשיך בדבריו המפורסמים: "כי יודע הוא שאילולי היו שמים ליבם כמעט קט על דרכיהם, ודאי שמיד היו מתחילים להינחם ממעשיהם והייתה החרטה הולכת ומתגברת בהם עד שהיו עוזבים החטא לגמרי והרי זו מעין עצת פרעה הרשע שאמר 'תכבד העבודה' וכו'.

כן היא עצת היצר הרע ממש על בני האדם כי **איש מלחמה הוא ומלומד בערקמות** ואי אפשר לימלט ממנו אלא בחכמה רבה".

נשנן שוב ושוב:

"איש מלחמה!"

לוחם ותיק ומנוסה מאוד.

מלומד בערקמות!

הוא לא רק ערמומי אלא מלומד בערקמות!

יודע הוא היצר את הרווחים האדירים שיש לו כאן בנושא שמירת הלשון, וברוב חכמתו משקיע את מיטב כוחותיו ותחכמויו להפיל את האדם בתחום הזה.

נזכור:

גנבים פשוטים ינסו לפרוץ בלילה לחנות מכולת ולקחת חבילות אטריות,
שוקולד, חלב ולחם...

גנבים מתוחכמים לא ישקיעו את זמנם בזה –

הם יתכננו היטב את דרכם כיצד יפרצו לביתו של עשיר זה או אחר וירוקנו
את הכספת המשורינת שלו מאוצרות הכסף והזהב הסגורים בה...

היצר יודע: "שהעיקר לזכות לעולם הבא זה בשמירת פיו" (אגרת הגר"א)

והוא יודע גם את כל מה שנכתב בספרנו זה עד עכשיו, ועל כן עיניו לטושות

אל אוצרות הזהב והיהלומים האלו של שמירת הלשון.

כשתוכניתו במקביל, לגרום לאדם "לירד לשאול למטה ואי אפשר לשער

גודל היסורין והצרות שסובל בשביל דיבור אחד" (עד כאן לשון הגר"א

שם).

זהו האויב.

זו תוכניתו.

זו המלחמה.

לאחר היכרות זו נוכל להתחיל עם:

כל העצות, השיטות והתחבולות.

התחמקות

שוב, כמו בכל קרב –
אם ניתן להתחמק מהקרב, מתחמקים.

אין שום חובה לעמוד מול השטן, היצר הרע, ולהיאבק איתו.

המטרה – לא לחטוא!

כך שבשלב ראשון יש לתכנן, **איך לא להגיע למצבים האלו.**
זה לא קל (ולפעמים לא נעים), אולם על האדם לבדוק באלו מצבים ועם
אלו אנשים הוא נכשל יותר – ואחר כך לתכנן לעצמו **איך** הוא לא מגיע
למצבים האלו, או לפגישה עם אותם אנשים.

יסוד זה נלמד מדברי החפץ חיים (שער התבונה פרק ג') הכותב שעל
האדם להיזהר מאוד **שלא לעמוד בחברת אנשים**, ואפילו אם הוא צריך
לאיזה דבר הכרחי, יקצר עמידתו שם, אם לא שהוא מכירם שלא ימצא
ביניהם דיבורים אסורים.

והוסיף הרב, שאפילו אם כל החבורה הם מהוגנים **ואחד** נמצא שם שהנך
מכירו שהוא מהמדברי לשון הרע הרי סכנתך גדולה, וראוי להשמט מהם.

ומסכם שכללו של דבר:

שהרוצה לזכות במידת שמירת הלשון חייב לעשות ההפך ממה שעושים
בעלי הלשון שרגילים תמיד ללכת למקומות בהם יש קבוץ אנשים, והוא
בהדרגה יעשה ההפך:

”בהתחלה ירגיל את עצמו שלא יעמוד בחבורת אנשים ולא יחפש אחרי
החדשות, הפוליטיקה וכו'. ואחר כך ירגיל את נפשו לאט-לאט שלא ירצה
לשמוע שום חדשות, עד שבהמשך הזמן יעזרהו השם שתהיה קנויה לו

מידה זו של שמירת הלשון בטבע, עד שאם יראה אח"כ אדם שמדבר לשון הרע וכיוצא, ירחם עליו כמו שמרחם על האוכל נבילות, טריפות ועושה את שאר האיסורים."

וממשיך שם -

"זה כבר נבחן בכור הניסיון שנצירת הלשון מרע והאוזניים משמיעת דיבורים האסורים, לא יקשה על האדם רק שבועות אחדים, כי אח"כ כשכולם יראו שהוא אדם כזה שממאן לדבר לשון הרע וליצנות ושאר דיבורים האסורים, יחדלו לספר לו איזה עניין שנוגע לאיסור וילכו עם הסחורה הזו של לשון הרע ורכילות למי שירצה ללקחם, מאחר שיראו שלא יקבלו מאדם זה שום התעניינות וכבוד על דיבוריהם, ואדרבה הפוך, כך שכמעט ולא יצטרך לשמור עצמו עוד מלשמוע, כי הבעלי לשון הרע בעצמם, כשיספרו איזה מעשה, ישמרו ממנו אם הוא עומד בסמוך להם שיחששו שיקלקל להם את סחורתם בעיני הקונים.

ולא יקשה על האדם רק בתחילה כשיחליט באמת ובתמים על העניין הזה. וכל זה נכנס בכלל מה שאמרו חכמינו ז"ל במועד קטן (דף ה, ע"א) 'השם אורחותיו בעולם הזה, זוכה ורואה בישועתו של הקדוש ברוך הוא'."

נפרט דוגמאות מצויות לשיטת ההתחמקות:

שולחן השבת הינו מקום המפגש של כל בני המשפחה. ישנה סכנה גדולה כי בהזדמנות זו, יגלשו השיחות מדברי תורה וקדושה (שאמורים להיות בשולחן השבת) לשיחות של חולין ודיבורים אסורים, (והמציאות לצערנו מוכיחה את זה).

א. כדי למנוע זאת, כדאי להקדיש בתחילת הסעודה מספר דקות

ללימוד מתוך הספרים העוסקים בשמירת הלשון. (נזכור כמה רווחים נשגבים נוכל אנו להרוויח לעצמנו אם נדאג ללמד אחרים בשולחן השבת מתוך הספרים האלו, וכן אם נצליח להסיט את נושאי השיחה שגוררים ללשון הרע).

ב. כעת נעשה חשבון פשוט:

ניקח לדוגמה משפחה המונה ששה אנשים ואחד מהם פותח בסיפור של לשון הרע.

לוקח לו כשתי דקות בהן הוא מספיק להוציא מפיו בערך 200 מילים שכל אחת נחשבת כעבירה בפני עצמה של לשון הרע (וכפי שכתב החפץ חיים שכל מילה היא עבירה).

המספר הכשיל את השומעים ב"שמיעת לשון הרע" ונוספו כאן עוד 200×5 סך הכל אלף עבירות.

אם הם האמינו לו (וכפי הרגילות של בני אדם להאמין לסיפור, אלא אם כן הם לומדים בהלכות ועיני לשון הרע ומודעים לכל מה שנכתב עד עכשיו), נוספו כאן עוד 200×5 עבירות של "קבלת לשון הרע", סך הכל אלפיים עבירות + ה 200 של המדבר = **2200 עבירות מהתורה!!!**

כל זה, אם השיחה מסתיימת כאן. אולם טבעם של דברים שהשומעים שואלים שאלות ומוסיפים לספר דברים משלהם בנושא, והעבירות גולשות וזורמות להם במאות ואלפים...

והנה, אם אחד מהנוכחים היה תיכף בתחילת העניין אומר: "זהו חטא של לשון הרע, אתה הולך להכשיל את כולם באלפי עבירות וכו'", הרי שבתגובה אחת זו היה מציל את כולם מאלפי איסורי תורה!!!

ג. דרך נוספת ונפלאה הקשורה לשיטת ההתחמקות היא: **הסנת**

נושא השיחה, ולדוגמה:

אברהם: "שמעתם מה קרה אתמול עם יוסי?" משה: "טוב שנזכרתי, יש לי חבר בשם יוסי שטס מחר לאנגליה ל..." וכו', וכך נושא השיחה מוסט לאפיק אחר לחלוטין. אם אין לו רעיון איך להסיט את הנושא (או שלציבור היושבים כאן לא יועיל לומר להם שמדובר בעבירות של לשון הרע), מוכח מה"חפץ חיים" **שמותר לשקר כדי להינצל מהחטא הזה**. שלומי: "איי, איי, איזה כאבים, הגב / הבטן / אוזניים מתפוצצים לי, איי, איזה כאבים...". דעתם של כל המסובים תוסב אליו ולכאביו ונושא שיחת הלשון הרע נעלם...

ובחשובנו - בשמים - נזקפים אלפי מצוות נשגבות של שמירת הלשון, שכן בזכותו כל העבירות האלה נמנעו!!!
וודאי שכדאי לו שיטרח וישתדל בזה ככל יכולתו, למרות הקשיים הכרוכים בכל זה. וכמובן אם לא עושה את הדברים הנ"ל חייב לקום ולעזוב את המקום (וכמו שביאר החפץ חיים) ובכך לפחות יציל את עצמו.

לא לבד!

הייתה זו שעת לילה מאוחרת. רופאי המחלקה היו מותשים מיום העבודה המפרך במחלקה למחלות קשות. השקט ששרר מסביב הביא אותם לומר לאח התורן: "תראה, על פני השטח הכל נראה רגוע, לא נראה שיהיו כאן אלו שהם סיבוכים, אנחנו הולכים לישון. ברגע שתראה איזו שהיא בעיה מיד תלחץ על הכפתור ואנו נרד למחלקה".

הם פנו לחדרם, והאח התורן נשאר לבדו. "מי צריך אותם בכלל", עלתה המחשבה בלבו, "בשביל מה עברתי את הקורס לרפואה, בשביל לקרוא להם?" וכך הוא החליט להסתדר בלעדיהם. לאחר כחצי שעה החלו הבעיות.

בחדר מספר 5 התעורר חולה שהיה זקוק מיידית לטיפול. האח המסור זינק למיטתו, עושה כמיטב יכולתו לייצב את מצבו המסוכן. חרחור שנשמע מהמיטה הסמוכה הראה לו שגם כאן המצב מסתבך... הוא מיהר לחבר את המכשיר הנכון ותוך כדי הוא שומע גניחות קשות מהחדר הסמוך המראות על מצוקה... בריצה הוא הגיע לשם ושוב מחבר, מחליף, מזריק - אולם נראה כאילו כל המחלקה התעוררה...

אחד אחרי השני היו זקוקים לטיפולים דחופים והוא רץ במסירות ממיטה למיטה, יודע את גודל האחריות המוטלת עליו, סכנת חיים מרחפת על החולים הקשים אם הם לא יקבלו את הטיפול החשוב והמידי - השעות חולפות והוא מרגיש איך כוחותיו הולכים ואוזלים, ואז קורה הנורא מכל - אחד החולים נפטר...

לתדהמתו הוא מוזמן **למשפט על רצח** כתוצאה מרשלנות רפואית. הוא מגיע לבית המשפט ללא עורך דין.

כאשר הגיע תורו לדבר הוא הגביה קולו ואמר בזעם:

“אותי? אותי תובעים על רשלנות רפואית?

הרי מסרתי את נפשי לרפואתם של החולים. חמש שעות רצופות עבדתי להצלת חייהם. מדוע אני אשם על מותו של אותו חולה??? לא יכולתי להספיק לטפל בו מרוב הלחץ של העבודה!!!”.

השופט הגביה קולו ושגג לעברו:

“אתה רוצח! לא פחות מזה!”

מישהו ביקש ממך לעבוד לבד?

מה אמרו לך הרופאים לפני שהלכו לישון?

ברגע שתראה איזו שהיא בעיה תקרא לנו! מדוע לא קראת להם לעזרה,

מדוע טיפלת בחולים לבד? מי ביקש ממך בכלל את זה???”

בעלי המוסר משתמשים בסיפור זה להמחיש את מצבו של האדם.

כאשר נשמתו עומדת לפני בית הדין העליון ומוטחות כלפיה האשמות כבדות בגין כל החטאים והעוונות שבצעה בעולם הזה, היא מתגוננת ואומרת:

“מה יכולתי לעשות? היצר תקף ותקף ותקף, ניסיתי, השתדלתי, אבל הוא לא הרפה...”.

מול זה היא שומעת את קולו של בית הדין הרועם מולה –

“מי ביקש ממך לעבוד לבד?

מדוע ניסית להילחם עם היצר הרע לבדך?

מדוע לא קראת לעזרה?

מי ביקש ממך בכלל את זה???”

א. הרמח"ל זי"ע בספרו "מסילת ישרים" (פרק ב') כתב:
 "ופשוט! שאפילו אם יפקח האדם על עצמו, **אין בכוחו להנצל אילולי**
הקדוש ברוך הוא עוזרו, כי היצר הרע תקיף מאוד, וכמאמר הכתוב
 (תהלים ל"ז, ל"ב) 'צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו, ה' לא יעזבנו' וגו'".

לא מבקשים ולא דורשים מהאדם להתמודד מול **מלאך** לבד.
 מלאך זה, כמו שהבאנו לעיל הינו **איש מלחמה מלומד בערמימות** –
 שמתחדש ומתגבר על האדם **כל יום מחדש** – ובפרט – בנושא זה של
 שמירת הלשון שכל העולם הזה והעולם הבא של האדם תלויים ועומדים
 עליו.

מה שכן מבקשים ודורשים ממנו זה להתפלל, ושוב להתפלל ושוב
להתפלל.

קשה? קוראים לעזרה!!!

וכמו שכתב החפץ חיים (בסוף "חובת השמירה") שיבקש **כל יום** שלא
 יכשל בדיבורים האסורים. ולצורך זה אכן חיבר הרב זי"ע תפילה על
 הדיבור והשמיעה אותה נוהגים רבים לומר כל יום. (ראה בסוף הספר)

ב. המעיין בסיום תפילת שמונה עשרה בתפילת "אלוקי נצור" יראה
 שהבקשה הראשונה אותה מבקשים (שלוש פעמים ביום) בתפילה
 זו, היא:

"נצור לשוני מרע" (וכמו שפירשו האבודרהם והשל"ה) שהכוונה **על לשון**
הרע.

ואח"כ **"ושפתי מדבר מרמה, ולמקללי נפשי תדם"** – ותזכני גם במחשבה
 לא אתרגז על חורפי ואסבול קללתם – (עבודת ישראל ואבודרהם).
"ונפשי כעפר לכל תהיה" – ותסייעני להיות שפל מאוד (כעפר) שלא יגבה
 לבי כלל וכלל על שום אדם – (ר"י בן יקר, עבודה ישראל)

ורק אחר כך, "פתח לבי בתורתך" וכו'.

ובא הדבר בצורה כזו, להורות עד כמה יש להתאמץ לכוון במילים אלו של "נצור לשונך מרע"

ג. עניין זה של התפילה תלוי ביסוד הגדול אותו מגלה התורה בבריאת השמים והארץ:

שלא מקבלים כלום בלי תפילה!

וכך לשון התורה:

"אלה תולדות השמים והארץ בהבראם" וגו'

"וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח כי לא המטיר ה' אלקים על הארץ ואדם אין לעבוד את האדמה" (בראשית ב' ד'-ה').

רש"י: "כל טרם במקרא לשון עד לא הוא וכו' ואף זה תפרש עדיין לא היה בארץ כשנגמרה בריאת העולם בשישי קודם שנברא אדם, וכל עשב השדה עדיין לא צמח, ובג' שכתוב 'ותוצא הארץ' לא יצאו אלא על פתח קרקע עמדו עד ו', ולמה, כי לא המטיר, ומה טעם לא המטיר, לפי שאדם אין לעבוד את האדמה ואין מכיר בטובתן של גשמים, וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם התפלל עליהם וירדו, וצמחו האילנות והדשאים".

מכאן מבארים הספרים הקדושים שהתפילה היא השביל שדרכו עובר **השפע** – בלי תפילה לא מקבלים.

וכך כתב הרמח"ל (דרך ה' חלק ב' פרק חמישי):

"עניין התפילה הוא, כי הנה מן הדברים שסדרה החכמה העליונה הוא, שלהיות הנבראים מקבלים שפע ממנו יתברך, צריך שיתעוררו הם אליו, ויתקרבו לו, ויבקשו פניו, וכפי התעוררותם לו כן ימשך אליהם שפע, ואם לא יתעוררו לא ימשך להם".

אם על גשמיותו, בריאותו, פרנסתו וכו' שופך האדם את לבו, בכל זמן

ועת (וכאמור לעיל צריך הוא לעשות זאת – שאילולי זה, לא יקבל) אם כן קל וחומר על מצבו הרוחני כאן בעולם הזה, על שלמותו ב: תורה, תפילה, דקדוק המצוות ובעבודת תיקון המידות וכו', שהאדם חייב לשפוך נפשו בתפילה יום אחר יום, תפילה אחר תפילה שיחון אותו ה' יתברך ויקרבו לעבודתו באמת, וישפיע לו שפע של סייעתא דשמיא להצליח בבנייתו הרוחנית, שיעלה בתורה בתפילה ובזיכוכ כל מידותיו.

החפץ חיים בספרו (זכור למרים פרק כ"ו) כתב:
 "שמעתי על גאון אחד צדיק בדור שלפנינו בעת שהיה צריך לדבר עם אנשים אודות עניני העולם, היה דרכו לבקש בחשאי מהקב"ה שישמרהו מלשון הרע, ובאמת מקרא מלא הוא כדמצינו ביעקב אבינו ע"ה שאמר "אם יהיה אלקים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך", ודרשו חז"ל – "ושמרני – מלשון הרע". לפי שהלך אצל לבן שהוא מקור המרמה והרמאות והיה ירא שמא ילמד ממעשיו ובדרך ללבן הלך ללמוד בבית המדרש של שם ועבר וכביכול לא היה צריך לפחד מליפול וביקש עזרה והלך ללמוד ובני אדם כמונו צריכים בכל עת לבקש מה' יתברך על זה (עד כאן לשונו).

אדם הלומד את הדברים ביסודיות יראה כיצד בכל תולדות עמנו מההתחלה אצל אברהם אבינו ויצחק ויעקב ומשה וכו' וכו', ולאחר מכן לאורך כל ספרי הנביאים ובעלי המשנה והגמרא, גאונים, ראשונים ואחרונים, הייתה תמיד שגורה התפילה בפיהם, שיקרבם הבורא לעבודתו ויצילם מהיצר ומן החטא.

הם, עם כל קדושתם הנשגבה וגדלותם הרוחנית הבלתי ניתנת לתפיסה,

לא ניסו להתמודד עם היצר לבדם.

ואנחנו... כן מסוגלים???

ולסיכום:

"קווה אל ה' - חזק - ויאמץ לברך - וקווה אל ה'". בלשון פשוטה מדי יום

ביומו נבקש מהבורא יתברך

שיציל אותנו מכל חטאי הלשון, ושוב נבקש ושוב נתחנן, נבקש ונתחנן,

וכך יום אחרי יום ובס"ד נראה נפלאות!!!

ללמוד, פשוט ללמוד

לפני שנים יצאו גדולי ישראל בקריאת קודש:

“...הדבר ברור, כי בדורנו לא ייתכן במציאות זהירות מלשון הרע בלא לימוד בספר “חפץ חיים”, וכידוע שמי שלא בקיא בהלכות שבת לא ימלט שלא יבוא לידי חלול שבת, וכמו כן בדיני לשון הרע שרבים לא יודעים אף את הדינים הפשוטים שבהם, ונכשלים פעמים רבות באיסורים חמורים אלו. ובכלל אלו גם תלמידי חכמים ובני תורה שלא לומדים הלכות אלו יכשלו בוודאי, והגע בעצמך מי שלא למד הלכות טריפה ובשאר חלקי התורה הוא בקיא וחריף, הייתכן שידע איך לנהוג למעשה בטריפות? ובפרט שדיני לשון הרע הם למעשה מדי יום ומדי שעה. וכידוע שהסיבה העיקרית לאיסור חמור זה הוא ההרגל מקטנות שלא מחנכים את הנערים במושגי עבירה זו, כמו שמחנכים אותם לזהירות בנטילת ידיים ומאכלות אסורות וכדו’.

עקב זאת הננו קוראים ומכריזים:

- א. כל אחד, יראה לקבוע זמן ללמוד ספרי ה”חפץ חיים” ו”שמירת הלשון”, הן בציבור בבתי הכנסת, הן בישיבות ובכוללים, וכל רב ומנהיג בעדתו ישתדל לייסד שיעורים הללו במקומו.
 - ב. כל ראשי ומנהיגי הישיבות לצעירים, וכיתות הגבוהות בתלמוד תורה ובתי החינוך וסמינרים לבנות יכללו בסדרי הלימודים כלימוד חובה ספר “חפץ חיים” וספר “שמירת הלשון” כמתכונת יתר הלימודים בעיון ובחזרות, בכדי להקנות לתלמידים להשריש הלכות אלו בליבם בנערותם.
- ובזכות תיקון חטאי הלשון שבגללם גלינו מארצנו ונחרב מקדשנו נזכה לגאולתנו השלמה במהרה אמן.”

על מכתב זה חתמו עשרות מגדולי ישראל זכר צדיקים וקדושים לברכה,
ושיבדלו לחיים טובים וארוכים:

יעקב ישראל קנייבסקי מח"ס "קהילות יעקב"	אלעזר זושא פורטוגל אדמו"ר מסקולען	מרדכי שלום יוסף אדמו"ר מסדיגורה	משה פיינשטיין מח"ס "אגרות משה"	יחיאל יהושע אדמו"ר מביאלה
ישראל אבוחצירה ה"בבא סאלי"	חיים מואלביץ ר"י "מיר"	חיים יוסף הלוי דינקלס	ישראל אלטר אדמו"ר מגור	י.ח. שניאור קוטלר ר"י "לייקווד"
יעקב קמיניצקי ר"י "תורה ודעת"	מרדכי שרעבי זקן המקובלים	שמאל ערנפלד ממטרסדורף	יעקב יצחק הלוי רודרמאן	משה מרדכי בידרמן אדמו"ר מלעלוב
משה מרדכי בידרמן אדמו"ר מלעלוב	יהודה ש. צדקה ר"י "פורת יוסף"	ברוך סרווצקין ר"י "טלז"	יוחנן טברסקי אדמו"ר מרחמטריבסקה	שמעון שואב
	יוחנן טברסקי אדמו"ר מרחמטריבסקה	גדליה הלוי שארר ר"י "תורה ודעת"		

אהרן י.ל. שטיינמן ר"י "גאון יעקב"	חיים קנייבסקי	שמאל הלוי ואזנר גאב"ד "זכרון מאיר"	הק' ישכר דוב אדמו"ר מבעלזא
יחיאל מ. פיינשטיין רו"כ "בית יהודה"	בן ציון אבא שאול	חיים פנחס שיינברג ר"י "תורה אור"	משה ש. שפירא ר"י "באר יעקב"
בנימין יהושע זילבר מח"ס "מקור הלכה" ועוד	מנחם מ. טאוב אדמו"ר מקאליב	אברהם אייגר אדמו"ר מלובלין	ב.ש. שניאורסאהן ר"י טשעבין
יעקב יששכר רוזנבוים אדמו"ר מנדבורנה	לוי יצחק הורוויץ אדמו"ר מבוסטון	יעקב הלל ר"י "אהבת שלום"	יעקב מרדכי טווערסקי אדמו"ר מרחמטריבסקה
אברהם שלמה בידרמן אדמו"ר מלעלוב י-ם	אהרן רוזנפלד אדמו"ר מפינסק קרלין	ישראל גרוסמן ר"י פינסק	יעקב חיים סופר ר"י "כף החיים"
משה צדקה ר"י "פורת יוסף"	שמעון נתן נטע בידרמן אדמו"ר מלעלוב ב"ב	יצחק רצאבי	

וכבר הורה החפץ חיים (בספרו חובת השמירה פרק ג'):

**"ודע דעיקר השמירה לא נעשית בקבלת הלב בלבד, כי אם שיהיה לו עת
קבוע בכל יום אם מעט ואם הרבה ללמוד הלכות ומוסר השייכים לעניין
חלק הדיבור".**

ונסיים במכתבו של הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל:
"אפילו מי שכבר למד פעם אחת את הספר (חפץ חיים) בשלמות אם אינו
לומד בו בקביעות, אינו נשמר כראוי מפרטי איסור לשון הרע, והסגולה
היחידית להיות נזהר בדיוק הוא אך ורק על ידי קביעת לימוד בספר
הקדוש תמיד".

שק של עצות

(מתוך עלון 'משמרת השלום')

אני יודע/ת שלשון הרע הוא העוון החמור מכל העבירות (הגר"א), והוא שגרם לחורבן. אני משתוקק/ת לצרף את הלבנים שלי לבניין בית המקדש, רוצה ללמוד את הלכות שמירת הלשון וגם לקיים, אלא ש:

סדר היום שלי עמוס כל כך, פשוט אין לי זמן...

זו עצת היצר, שמנסה בכל תוקף למנוע ממך את הלימוד החשוב הזה, הוא יודע ש'העיקר לזכות בעולם הבא בשמירת פיו' (אגרת הגר"א), ולכן שווה לו להתאמץ כדי לשכנע אותך שאין לך זמן לזה...

אני שכחן/נית. איך אוכל לזכור ללמוד בכל יום?

פקיד בכיר בחברת טלפונים יפאנית, הצליח לזכור 24,000 מספרי טלפונים בעל פה! אימא זוכרת את הילדים שלה, ולא שוכחת אחד בסופר ושני בגן העיר. אדם זוכר את הדברים **החשובים בעיניו**, וכדאי מאוד שנושא שמירת הלשון יהיה אחד מהם...

בטבעי אני דברן/נית, וגם אם אלמד את ההלכות – לא אצליח לקיים אותן.

החפץ חיים אמר, שאדם המתייגע בלימוד ההלכות, ה' מסיר ממנו את היצר הרע המסיתו לדיבורים אסורים. עצם הלימוד יעזור לך, ותצליח/י לדבר פחות לשון הרע, וכשהקב"ה יראה שאת/ה פותח/ת פתח כפתחו של מחט, הוא יפתח בעבורך פתח כפתחו של אולם!

אני חושש/ת שאם אתחיל ללמוד, לא אוכל לדבר בחופשיות, ואאלץ

להפוך לאדם מסוגר ובלתי חברותי...

ההפך הוא הנכון! מי שלא יודע את ההלכות, אינו יכול לדבר בחופשיות, מחשש שמא יכשל. אבל מי שלומד הלכות שמירת הלשון יודע לדבר כמו שמותר! ה'חפץ חיים' עצמו היה חברותי, ונהג להרבות בדברים כדי להוכיח, שאפשר לדבר בצורה נכונה.

אני בטוח/ה שגם אם אלמד, לא אוכל להימנע ב־100% מכישלון...

על כל רגע ורגע שאדם חוסם פיו – זוכה לאור הגנוז! אם היו מאפשרים לך, לאסוף יהלומים במשך מספר מועט כל דקות – האם לא היית מתאמץ/ת לאסוף ככל האפשר?

עכשיו גם אני יודע/ת – כל התירוצים שבעולם הם עצת היצר הרע! לו נתאפשר לנו לבנות את בית המקדש בוודאי כל אחד מאיתנו היה מסייע ככל יכולתו בעבודת הבנייה. והנה כידוע נחרב בית המקדש בעוון שנאת חנם ולשון הרע, ואין הוא נבנה מחדש עד שלא יתוקן חטא זה. הרי מי ששומר לשונו מרע. נוטל חלק בבניין בית המקדש!!

אין ייאוש!!!

כידוע, אחד מכוחותיו האדירים ביותר של היצר שאיתו הוא משתמש במלחמותיו נגד האדם – הוא הייאוש.

לאותו אחד שכבר הבין במה מדובר כאן ורוצה להצליח – דואג היצר הרע להראות לו עד כמה הוא נגוע בחטא ונכשל בו יום יום.

הוא משתמש בכמה 'שיטות ייאוש':

1. "זה נכון ש'צריך' ו'חשוב' ו'מוכרחים' אבל! אתה הרי נופל בזה פעם אחר פעם, כמה שאתה מנסה אתה נכשל, זה לא ילך וחבל להתאמץ אם ממילא תיפול שוב ושוב..." והאדם מתפתה, מתייאש ולא מנסה להשתדל מאחר שהוא 'בטוח' שייפול שוב ושוב...

2. "כל כך הרבה חטאת בזה, אם תתחיל עכשיו האם זה יועיל לך להצילך מהעונשים הגדולים? מה זה משנה כמה שתשמור הרי ממילא זה לא יציל אותך ממה שמחכה לך..." והאדם שוב מתפתה ומתייאש מלהתחיל לשמור את עצמו.

3. הוא לא מדבר אתו באופן כללי אלא מחכה שייפול ואז – מתחיל לייאש... "הנה לך, חטאת בחטא החמור למרות כל מה שקראת ואתה יודע – בוודאי אבדה תקוותך ותירש את הגיהנום..." וכאשר האדם 'מבין' שהוא ממילא כבר ייענש על מה שחטא, מתייאש הוא מכל העניין וכבר לא נזהר הלאה.

4. הוא בא ואומר לו: "למה לך לטרוח במצווה זו, שהרי כל כך הרבה פרטים יש כאן, האם תצליח לזכור את הכל? והאם תצליח לשמור את פיך כל ימי חיך? הלוואי ותצליח יום יומיים, ואפילו בזמן הקצר הזה, האם תצליח לשמור בכל הפרטים הנצרכים? והרי יש לך קשר עם הרבה ידידים וחברים וקרובי משפחה, וחלק גדול מהם בכלל לא מכיר ויודע את ההלכה הזו, ואם כן תכליס, חבל לך בכלל להתאמץ..."

אולם:

האמת הפוכה לגמרי, וכל אלו הם שיטותיו **האכזריות** של לוחם ערמומי זה...

החפץ חיים הרבה לדבר בעניין זה ולשלול את נקודת הייאוש מכל כיווניה.

א. כדי לנפץ את טענותיו של היצר הרע, כותב לנו הרב שאם נתבונן

נראה שטענתו של היצר הרע היא שקר מוחלט, מאחר **שהניסיון**

מוכיח שאם האדם **ירצה לעמוד** בנושא הזה, **כשקצת יתרגל** בזה,

יהיה לו קל להישמר, ומסיבה פשוטה:

כאשר יעמוד להוציא מהפה שלו איזה דיבור אסור, הוא ירגיש את

זה, ועם קצת זריזות הוא ימנע מלדבר אותו (תכונה שלא הייתה

לו מקודם, מאחר שהיה **רגיל לדבר בלי לחשוב** (או לדעת) אם זה

מותר או אסור).

כלומר, האדם מסוגל להצליח – ולהצליח לגמרי!!!

ב. כמו כן, מסביר החפץ חיים, נבין את הטעות בכל מהלך הייאוש

על פי מה שאדם פלוני שאל רב גדול:

”אם לא התרכזתי ברוב התפילה ואני כבר נמצא בסופה מה לעשות?”

השיב לו הרב: ”משל למה הדבר דומה לילדה קטנה שעמדה בשוק

עם סל גדול של ירקות למכור, ופתאום בא גנב אחד והתחיל לחטוף

לה מהסל, נבהלה הילדה והתחילה לבכות. אדם אחד פיקח שעמד

מרחוק אמר לה: ’למה את מחכה? עד שהוא יחטוף לך הכל? הוא חוטף

לך, תחטפי גם את וכל מה שתצליחי יהיה שלך!’ כן הדבר ממש בעניין

התפילה. היצר מתגבר על האדם ומפיל עליו עצלות ומחשבות זרות שעל

ידי כך האדם חולם בכמה וכמה ברכות בתפילה, גם אתה”, אמר לו הרב,

”חטוף וזרז את עצמך בכל כוחך לכוון בברכות אשר עדיין הם לפניך”.

מסביר החפץ חיים, שמשל זה שייך בדיוק גם בעניין שלנו של איסור לשון

הרע:

היצר ניצח אותך היום בדיבורים אסורים, עמוד ותתחזק להילחם ולנצח אותו מחר, ואפילו אם חס ושלום ניצח אותך עוד הפעם אף על פי כן תתחזק נגדו להילחם איתו, ובוודאי שהבורא יתברך יעזור לך שתהיה גם כן מהמנצחים כי הבא להיטהר מסייעין בידו. (חשוב: אם גנב היה גונב ממך 200 שקלים מהכיס, האם היית מגיש לו גם את שאר כספך, או שומר עליו שלפחות אותו הוא לא ייקח ממך?)

ג. היצר כאמור טוען לאדם, שמכיוון שאי אפשר לזכור את כל הפרטים, אז עדיף לא להתחיל עם זה בכלל... אומר החפץ חיים שיש להשיב לו בצורה פשוטה:

"אם הייתי רץ לפרנסתי ואדם אחד היה שואל אותי: למה אתה רץ? האם נראה לך שתהיה עשיר גדול כמו פלוני ופלוני?
הרי בוודאי הייתי עונה לו: 'וכי בשביל שאני לא אהיה עשיר אני צריך לטמון ידי בצלחת ולא להביא לעצמי פרנסה לביתי?' ואם זה בעניינים של הגוף, מה נענה בעניינים של הנשמה? וכי בגלל שאני – **אולי** – לא אוכל לשמור את המצווה הזו בכל הפרטים שלה (שאם הייתי זוכה לזה הייתי עולה בגן־עדן למדרגה גדולה וקדושה כמו שכתוב בזוהר הקדוש שמי ששומר פיו ולשונו זוכה לרוח הקודש) האם בשביל זה אני אתעלם לגמרי מלפקח על הנשמה שלי ולשמור את פי כמה שאני יכול?" (ולא להיות חס ושלום מכת מספרי לשון הרע שעליהם אמרו שלא מקבלים פני שכינה!)
זהו מה שהתכוון שלמה המלך עליו השלום בקהלת (ט' י):

"כל אשר תמצא ידך לעשות בכוחך עשה", ללמדנו שאפילו אם עולה בדעתו של האדם שהוא לא יוכל לגמור את המצווה בכל פרטיה, אף על פי כן יעשה כל מה שבכוחו שכן על כל מה שיצליח יקבל את השכר הנצחי!!!

כדי לחדד את הדברים כתב החפץ חיים את משלו המפורסם:

נתאר לעצמנו אדם שהולך על שפת הים, והנה מול עיניו המשתהות הוא רואה שכל החול זרוע **באלפי יהלומים נוצצים** שהים פלט החוצה. ידע הוא שעוד חמש, עשר דקות תבוא הגאות של המים, הם יעלו על החוף וישטפו את הכל אל תוך הים בחזרה. כיצד נסתכל עליו אם יאמר לעצמו: **"בשביל מה להתאמץ וכי אני יכול לאסוף הכל? כמה כבר אני כבר אספיק לאסוף?** אין ספק שכל אחד שישמע ממנו דברים אלו יחשוב אותו למשוגע!!!

מה זה משנה שעוד מעט תגיע הגאות ותשטוף את הכל? חטוף כמה שאתה יכול! תעבוד במרץ, תכניס למכנסיים, לחולצה, לנעליים, העיקר שתחטוף עוד ועוד, הרי כל יהלום בפני עצמו שווה הון תועפות, ואם כן מה אכפת לך שאתה לא יכול להצליח לאסוף הכל???
אותו הדבר בדיוק בנושא שמירת הלשון:

השטן עובד כאן בכל כוחותיו להכשיל אותנו פעם אחר פעם! לפעמים נראה כאילו זה בלתי אפשרי להצליח תמיד לשמור את הפה והאוזניים והלב, מלדבר לשון הרע, לשמוע או להאמין ללשון הרע, אבל מה אכפת לנו? וכי בגלל זה לא נשתדל להרוויח את היהלומים האדירים והנצחיים של מצוות אלו של שמירת הלשון שאנחנו כן יכולים להרוויח???

כאשר היצר מכשיל אותנו בדיבורי לשון הרע הוא משתוקק לנצח בכל כלומר: שנרים ידיים, **שנתייאש** מלנסות לשמור שוב ושוב את פינו ואוזנינו, אולם כבר אמרו גדולי הצדיקים: שאין ייאוש בעולם כלל! לא משנה כמה פעמים האדם נכשל, **אם אחרי כל פעם הוא קם ומתחזק ומכריז שוב מלחמה נגד יצרו ומשתדל שוב לשמור פיו, זה גורם לנחת רוח ולשמחה גדולה בשמים – על כך שהוא לא מתייאש**, שזוכר: שכל העולם הזה, וכל העולם הבא, עומדים כאן על כף המאזניים, ומשתדל לחטוף עוד ועוד היהלומים של נצח כאלו.

ולסיכום:

הוא גנב לך? תגנוב לו גם אתה, גנב לך כמה פעמים רצופות? תבקש סליחה מהבורא, ותתחיל לחטוף לך כמה שיותר יהלומים. זוהי הדרך להצלחה –

נכון, לפעמים זה קשה להתגבר על הפה, אולם צריכים אנו להתייחס לכל פעם שכן הצלחנו בשמחה רבה, הרווחנו ארגזי יהלומים של תענוגי נצח. אין אנו צריכים להסתכל על אותם פעמים שהיצר ניצח אותנו, אלא על אותם הפעמים שאנחנו ניצחנו אותו. את היסוד הנפלא הזה, מגלים לנו הצדיקים בספריהם הקדושים, ההסתכלות שלנו על מה שכן הצלחנו תיתן לנו את הכוח להילחם הלאה.

נכשלנו? נעשה תשובה: נתוודה, נתחרט, נשתדל הלאה, אבל לעולם לא נתייאש!!! אנחנו לא מלאכים! מה שהבורא רוצה מאיתנו זה שנרצה מאוד להצליח, ככל שיותר נחזק את הרצון, כך אכן נזכה להצליח באמת (שינון יסודות אלו יחזקו אותנו כל הזמן), שכך גילו גדולי הצדיקים זי"ע: שכאשר ליהודי יש **רצון חזק להצליח**, בזה הוא יוצר לעצמו **צינור** שדרכו תישפך עליו עזרה רבה מהשמים.

נסיים ביסודות חשובים אותם כתב החפץ חיים, שבכוחם להמריץ כל אחד באשר הוא להתחיל ולהיאבק ביצר:

“אמת הדבר, לאיש כזה שהורגל בדיבורים כמה שנים ולא חשך את עצמו מעולם להישמר מחטא זה, קשה הדבר מאוד, כמו שאומר הכתוב: ‘טוב לגבר כי יישא עול (היינו עול מלכות שמים) בנעוריו’, שלא להניח את המחלה להשתרש אצלו, ומכל מקום אל יתייאש מזה, כי עוד יש רפואה למחלתו וכמו שאמר הכתוב (בקהלת) ‘אם רוח המושל יעלה עליך מקומך אל תנח’, ורצה לומר המושל הוא יצר הרע שמושל עליך, ונלכדת בפחו להחטיאך, **מכל מקום מקומך אל תנח, היינו התגבר והתחזק כנגדו בכל מה שתוכל ובוודאי יעזר לך ה’**, כי הבא לטהר מסייעין אותו. ומסיים

הכתוב 'כי מרפא יניח חטאים גדולים' – והיינו, כמו האנשים העומדים במצב המלחמה ויורה אחד מרחוק חץ עליו והוכתה אצבעו ושורת דמו, וחשב להשליך הקשת מידו על הארץ ויאמר לו רעהו העומד אצלו, אחי, **התחזק בידך השנייה לירות החיצים** על שונאך פן יצליחך ה', שאם לא תעשה כן הוא לא ירחם עליך ויורה עליך עוד עד שתיפול שדוד לפניו.

כן הוא בענייננו, אמת שהיצר הרע החטיאך עד עתה, **אבל מכאן ואילך התחזק כנגדו ועשה תשובה אמיתית על העבר והתחזק על להבא שלא לחטוא עוד**, דאם תתרפה חס ושלום הוא יחטיאך עוד ועוד".
(זכור למרים פרק א')

"ואחד שאלני, אחר שעוררתי ברבים את גודל איסורו כמו שאמרו חז"ל שמגדיל עוונותיו עד לשמים, ואמר לי, ידעתי גם ידעתי כי עברתי על עוון זה כמה מאות פעמים ואיני זוכר כלל את שמם לילך לפייסם וממני שאני בן תורה למדו כמה אנשים שלא להיות זהירים בדבר, **במה אוכל להתרצות לפני אדון הכל...**

ותשובה על זה, ידוע שאחז"ל שצדיקים **באותו דבר שחוטאים, בו מתרצים. ועל כן יראה ללמוד עניינים אלו ברבים**, מתוך ספרי הפוסקים המדברים בדרך הלכה בעניין זה (כמו מהרמב"ם בפ"ז מהלכות דעות, והסמ"ג בל"ת י"א, או מתוך ספר החינוך בפ' קדושים) שם יראה ויתבונן כי לא נופל הוא משאר איסורי התורה ובהרבה פרטים הוא יותר חמור (צא ולמד מתוך ספרי האלפס שמכל הש"ס קיבץ וקיצר בתכלית הקיצור ואילו כשבא לעניין זה בפרק ב' ממס' שבת, העתיק כל הסוגיות מפ"ג דמס' ערכין המדברים בעניין הזה).

ואח"כ ילמד מתוך ספר חפץ חיים ושמירת הלשון, שם קיבצתי בע"ה מתוך הפוסקים ההלכות השייכות לעניין זה. וכן האגדות המבארות את גודל אושרו של האיש הזהיר, אשרי חלקו, וכמה חיוב על האיש לברוח מן העוון

תרגיל חשיבה

(מתוך עלון משמרת השלום מאמר מאת ב. הרמתי)

היום כבר לא כל כך קל להיכשל בשיחה עסיסית של לשון הרע. המעגל החברתי מחליף פניו והמודעות בקרב הציבור להלכות שמירת הלשון נמצאת בסימן עליה. בכל זאת, מצויה ההרגשה ש'אני עדיין לא בסדר' ושעליי להשתפר ולהתחזק בשמירת הלשון. רבים לומדים בכל יום את ההלכות, מתאמצים והולכים לשיעורים, מאזינים להרצאות בקלטות, משתתפים ב'משמרות' סביב השעון, ו - עדיין מרגישים צורך להתחזק, לקבל על עצמם, להשתפר ולהשתדל - **וזאת בגלל הניסיונות הרבים המשחרים לפתחנו, רודפים אחרינו בצאתנו מהבית, מלווים אותנו למקום העבודה, 'נדבקים' אלינו וממשיכים 'לחכות לנו בפניה', לנסות ולהכשיל אותנו בכל הזדמנות שהיא.**

יתכן, שלא די בלימוד הקבוע, לא די בידיעת ההלכות. יצר הדיבור מתוחכם מאתנו, ויש ללחום בו בכל החזיתות. הכישלונות במלחמה העיקשת הזו מדרבנים אותנו להמשיך ולחפש, לתור אחר כלי נשק אחרים.

הירושלמיים שבין הקוראים, במיוחד אלו המתגוררים במבואות הצפוניים של העיר בואכה שכונת רמות וסביבותיה, בוודאי חשועל בשרם בקיץ הזה את עוקצם של היתושים. גם אלו שלא הוטרדו מהזמזומים העוקצניים הללו, שמעו מן הסתם על הגורם מספר אחד להופעת המטרד המגרד הזה: ביצות ומאגרי מים מרופשים המהווים מוקד להתרבות היתושים.

אפשר, כמובן, להצטייד בקוטלי יתושים למיניהם: תרסיס, נוזל למריחה, טבליות ריח, לוכדים חשמליים במגוון סוגים ועוד. רשתות השיווק מציעות מגוון רחב של תכשירים וגורפות קופה מסבלם של הלוקחות. לעומת הטיפול המקומי הזה, הדוחה (או אמור לדחות, לפי טענות היצרן...) את עקיצות היתושים למספר שעות ומרחיק את הזמזומים מן האוזן, יעיל

בהרבה הטיפול הנרחב, ההדברה המסיבית שמבצעת הרשות המקומית סביב מאגרי הרפש בהם מתרבים היתושים. הדברה זו מכלה את הנגע מן השורש, הורגת את ביצי היתושים טרם בקיעתן ומשחררת את תושבי האזור מהמטרד העוקצני.

כדי להשתחרר מנגע הלשון, עלינו לנקות את מוקדי ההתרבות של יתושי העוקץ, את אותן ביצות מרופשות הגורמות להפצת יתושי הלשון הרע ולהטרדת התושבים בכל האזור.

ננסה לתאר את גב' שלום העומדת בתור בצרכנייה. פתאום מישהי מוכרת, אחת שעמדה בתור אחר, מזיזה את העגלה שלה ומתמקמת בדיוק לפניה. פשוט נעמדת, בלי לשאול ובלי להסביר. גב' שלום ממלמלת לעצמה: "תסלחי לי, זה המקום שלי!" היא עונה באדישות: "לא, אני הייתי לפניך". גב' שלום יודעת שזה לא נכון, היא פשוט לקחה את המקום שלה ומכסה את המעשה שלה בשקר הזה.

טוב, גב' שלום היא לא הבן אדם שיצעק ויתרגז לעיני כולם. היא לא תרוץ להנהלה ותעשה 'עסק' מדבר כזה. אבל, יש לה שתי דרכים כדי להגיב על ההתרחשות הזו: היא יכולה לעמוד בחוסר סבלנות בתור ולחשוב מחשבות רעות – "חוצפה, מה היא חושבת לעצמה, מרשה לעצמה" וכו'. היא יכולה לנתב את מחשבותיה לנקמה, להרגיש שלחץ הדם עולה והסבלנות יורדת.

לעומת זאת, היא גם עשויה לבחור בדרך אחרת – בזמן העמידה בתור, זמן בלתי מנוצל שמתבזבז על ההמתנה, יש לה אפשרות להתנתק במחשבתה מהאירוע המקומי ולקחת פיקוד על מהלכי המוח שלה. היא יכולה להחליט: "אני רוצה להבין את האישה הזאת, אני 'חייבת' לדון לזכות את המעשה שלה". במאמץ מוחי קל, מצליחה הגב' שלום להגות **שפע רעיונות**, מציאותיים יותר וגם פחות, שעשויים להסביר את המעשה המקומם: "מישהי 'שמרה' לה את התור ושכחה להודיע על כך", "העגלה

נדחפה בטעות לתור הלא נכון, "העגלה הוחלפה בעגלה של לקוח אחר ועכשיו התגלתה התקלה", וכדומה. "יתכן גם שמשהו דחוף מאוד שעליה לעשות בבית גרם לה לעשות את המעשה המרגיז הזה, איזו בעיה קשה שהיא לא יכולה להסביר". אפשר אף לחשוב: "שהיא פשוט מין 'תינוק שנשבה', אחת שלא זכתה לחינוך אמיתי במידות ובנימוסים שבין אדם לחברו, לא קבלה מהוריה וממוריה את התכונות החיוניות הללו ובעצם אי אפשר לצפות ממנה להתנהגות ראויה". גב' שלום מרגישה עכשיו שלחץ הדם שלה יורד, הכעס מפנה מקומו לתחושת רחמים. כן, היא מרחמת עליה ומרגישה טוב יותר לאחר התרגיל המוחי הזה.

כשהיא מגיעה הביתה עם החבילות, בעלה אומר באופן טבעי: "מה לקח כ"כ הרבה זמן, בסך הכל קנית 3 חלב ודייסה לתינוק. אז מה, פגשת חברות?" עכשיו מגיע הרווח האמיתי של הגב' שלום. היא הייתה עשויה לענות לבעלה: "פגשתי חברות? מה פתאום! גב' איקס הייתה פעם חברה שלי, אבל מעכשיו בכלל לא! היא גנבה ממני את התור, הייתה לה עגלה ענקית ואפילו לא טרחה לבקש סליחה. עם חברות כאלו אני כבר לא צריכה שונאים..." אבל, לאחר התרגיל המוחי שלה, היא פשוט תתפוס את עצמה באותו רגע ולא תדבר כך. לא עכשיו, וגם לא מאוחר יותר כששמה של הגב' איקס יעלה בשיחה אקראית או מכוונת. היא לא תעקם את האף, לא תיאנח באנחה רבת משמעות ולא תרמוז על חוסר אהדתה לגב' הזו. שום כלום. כל אלו הם לשון הרע, והיא פשוט לא תיכשל, **מפני שהתרגיל המוחי שביצעה ניקה את הרפש, טיהר את ביצת הכעס והוריד את מפלס הטענות. כשהיא מנסה להבין את מניעיה של הגב' איקס, כשהיא מביטה בעין טובה על הטעויות שלה – מהפה לא יצאו דברי עוקץ וגנאי. כשרגש של הבנה והתחשבות ממלא את הלב – גם הלשון משתפת פעולה.**

לשון הרע הוא **מחלה של המוח**, יותר ממה שהוא נגע בפה. העניים רואות, המוח מתרגם והפה מדבר...

המאגר הזה של מי הרפש המצוי בתוך הלב פנימה מהווה מוקד להתפשטות יתושי הלשון הרע. לכן, עלינו להוסיף מאמץ ולייבש את האגם הזה, להחליף את המחשבות השליליות בחיוביות, לתרגל חשיבה חיובית על הזולת ולהתגבר על רגשות הכעס והנקמה, כדי שנצליח ליישם את הלכות שמירת הלשון.

עוקבים וקונסים

אחת השיטות בה נהגו גדולי ישראל כאשר עסקו בשיפור מידותיהם, וכן יעצו לתלמידיהם לפעול דרכה, הייתה שיטת **הקנסות**.

עקרון השיטה פשוט בתכלית:

האדם מגדיר לעצמו את תוכניתו, וקובע שאם יעבור עליה יקנוס את עצמו בסכום כספי.

ולדוגמה בענייננו:

א. ראובן מגדיר את תוכניתו:

להשתדל לשמור את עצמו עד הצהריים מדיבור, שמיעה וקבלה של לשון הרע.

ב. באם ייכשל באותם הדברים ייתן לצדקה סך של כך וכך שקלים. גובה הקנס חייב להיות סביר, לא גבוה מדי – שכן הוא לא יוכל לעמוד בו, וכן לא נמוך מדי – שאז לא יהיה אכפת לו להיכשל ולשלם אותו.

ג. בצהריים עליו **לערוך מעקב** על סך הכישלונות שהיו (אם היו), **ותיכף** לשלם בסך זה לצדקה.

כוחה של הוצאה כספית זו הנגרמת לאדם כתוצאה מחטאיו, רב להחליש את היצר התוקף בחטא זה.

אומנותו של אדם

”כל קניין רוחני שנתווסף בי אי פעם, כל קניין שהוא, נבע מכח השתיקה שלי. וכל הפסד רוחני הוא פרי דיבור שהשמעתי!”
 (הגאון רבי רפאל אליהו אליעזר מישקובסקי זצ”ל, ראש ישיבת כנסת חזקיהו כפר חסידים)

א. “האמנם אלם צדק תדברון מישרים תשפטו בני אדם” מהי **אומנותו** של אדם בעולם הזה? **ישים עצמו כאילם**.
 אומנות הגדרתה – עיסוק לצורך מחייתו.
 חז”ל קבעו שעיסוק אחד **מרכזי** צריך להיות עיקר השקעתו של האדם בעודו בעולם הזה, הוא **עיקר חיותו של האדם, ממנה תתחיל גדילתו – השתיקה**.

שתיקה זו איננה מידת חסידות, מעלה רוחנית, אלא היא **עיקר חיותו של האדם**. בלעדיה – יאבד עולם ומלואו (כאשר חטא הלשון יסובבהו פעם באונס ופעם ברצון, פעם בשוגג ופעם במזיד). ואיתה –
 יזכה בחיי עד !!!

והנה לכשנעיין בדברי התנא רבן שמעון בן גמליאל באבות (פ”א, י”ז) נראה דברים שלפי השקפה ראשונה הם פלא: “כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה”.

וכתב על זה הגאון הצדיק רבי חיים זאב פינקל זצ”ל:
 “התנא רבן שמעון בן גמליאל מעיד על עצמו, כי כל ימיו ביקר ותר לדעת מהו הטוב והמועיל ביותר לאדם, והיכן דרש לדעת זאת? בבית מדרשם של התנאים הקדושים אשר על ברכיהם נתגדל ונתחנך. ולאחר כל היגיעות שיגע ולאחר הביקוש והחיפוש כל ימיו לא מצא אלא את השתיקה

שאינ טוב ממנה.

חידוש גדול חידש רבן שמעון בן גמליאל וקבעו רבינו הקדוש במשנתו והובא ברמב"ם להלכה (הלכות "דעות" פרק ב', ד'): :

לעולם ירבה אדם בשתיקה ולא ידבר אלא או בדבר חכמה או בדברים שצריך להם לחיי גופו. אמרו על רב תלמיד רבינו הקדוש שלא שח שיחה בטילה כל ימיו – **וזו היא שיחת רוב כל אדם.** ואפילו בצרכי הגוף לא ירבה אדם דברים ועל זה ציוו חכמים ואמרו: 'כל המרבה דברים מביא חטא'. ואמרו: 'לא מצאתי לגוף טוב אלא שתיקה'"

ועניין השתיקה אומנות גדולה היא, **צריך להיות אומן גדול בכדי לדעת לעשות עצמו כאילם** בעוד פיו מדבר צדק ומישרים.

וממשיך הגאון הצדיק פינקל זצ"ל:

"ועד היכן רישומו של דיבור מגיע?"

כתיב (עמוס ד'): 'כי הנה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שיחו'. ודרשו חז"ל (חגיגה ז', ד') אמר רב: אפילו שיחה יתירה שבין איש לאשתו מגידין לו לאדם בשעת מיתה. ואיתא במדרש (ויקרא פכ"ו): 'רב כד הוי מטי להדין פסיקא הוי בכי – כי הנה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שיחו'. מהו, מגיד לאדם מה שיחו? אפילו דברים שאין בהם ממש, אפילו שיחה קלה שאדם משיח עם אשתו הם נכתבין על פנקסו של אדם וקוראין לפניו בשעת מיתתו".

מה נורא הדבר, כל דיבור קל נכתב על ספר על ידי הקב"ה, כל ביטוי היוצא מפי אדם אפילו יצא כבדרך אגב, ואפילו "אין בו ממש", פליטת פה שלא החשיבה לא האומרה ולא השומעה, נרשמת מיד על פנקס המיוחד לו, לא על ידי מלאך שליח, אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו כותבה.

אם חז"ל הקדושים נתרגשו עד בכי למקרא כתוב זה מה נעשה אנו אחריהם. ומעתה נבין אל נכון על שום מה החשיב רבי שמעון בן גמליאל את השתיקה לדבר שאין טוב ממנו". עד כאן לשונו.

ב. "כללו של דבר, האדם העושה דלת לפתחו, יש לו עת לפתוח ועת לסגור, כך יסגור דלתי פיו, כי יש שתי דלתות, השפתיים והשיניים. והיזהר מאוד לפתוח פיו ושומר לשונך כמו **שתשמור כסף וזהב ומרגליות בחדרך ובתוך התיבה ותעשה מסגרת למסגרת**, כך תעשה לפיך. ראה, איך היו הראשונים נזהרים משיחה בטילה כל ימיהם. **ובזה העניין תקנה גדולה להתפלל בכוונה כי רוב ביטול הכוונה בתפילה בא בדברים בטלים הקבועים בלבנו. גם השתיקה היא גדר גדול ליראת שמים. כי אי אפשר להיות יראת שמים בלב המרבה דברים**". עכ"ל האורחות צדיקים (שער השתיקה).

ג. במאמר הערכה לדמותו של מו"ר הגאון רבי רפאל אליהו אליעזר מישקובסקי זצ"ל ראש ישיבת "כנסת חזקיהו" ורבה של "כפר חסידים" (מאת הרב יעקב פרידמן הי"ו) נכתב בין השאר:

"מאמות הבניין המרכזיות שלו היה פלך השתיקה, כל מילה שלו היה לה הד מחריש-אוזניים של שתיקה שקדמה. כל משפט שלו נחרט על רקע עשיר של שתיקה.

הוא מצא בשתיקה סעיף הכרחי של אדם המעלה. פעם שיבח מאוד דרשה שנשא גברא פלוני, אבל הוסיף ואמר: 'אובער צום נישט רעדן קומט דאס נישט' (תרגום: אבל זה עדיין לא מגיע לשתיקה).

בסעודת המשתה של חתנו, הגרי"מ זוננפלד שליט"א, ראש ישיבת "כנסת חזקיהו" לצעירים ורבה של "רכסים-כפר חסידים", שעה קלה לפני ברכת המזון המתינו לכוס של ברכה, רבי אליהו היה שרוי ברגע של אושר נדיר, זו הייתה שעה כשירה לגילוי-לב. 'אומר לך דבר', לחש באוזני חתנו, 'כל קניין רוחני שנתווסף בי אי פעם, כל קניין שהוא, נבע מכוח השתיקה שלי, וכל הפסד רוחני הוא פרי דיבור שהשמעתי'.

מכוח הנחה זו, סיגל את עצמו להבליג על אין ספור מצבים שדרשו תגובה, כדי להחריף את כוח השפעתה של המילה כשתבוא במקומה ושעתה".

ד. "לצורך התשובה", אומר הגאון הצדיק רבי אליהו לאפיאן זצ"ל ("לב אליהו, ויקרא, עמוד שי"א) "היה מן הראוי לסגף את הגוף קצת כדי לכפר על העוונות. אולם, אין לנו כיום כוחות הגוף של הדורות הקודמים שנוכל לקבל על עצמנו תעניות. חלשים אנו וכל עבודתנו הרוחנית תשתבש בעטיין של תעניות. **על כן הבה ונשתמש בעצתו של הראב"ד - לשמור את כוחות הגוף וגם לייסר את הנפש. ישנן כמה עצות טובות לכך, אחת מהן היא תענית דיבור.** וכמאמר התנא: "לא מצאתי לגוף טוב משתיקה". השתיקה, מחד היא ייסורין לאדם, אך מאידך הגוף אינו נחלש בגללה".

ה. ונסיים בדברי החפץ חיים שביאר את לשון חז"ל באמרם, מה אומנתו - בעולם הזה - להורות שכל ימי חיי האדם כאן בעולם הזה, אף שכבר עלה ברוחניות וכו' צריך לשים עינו ולבו על זה, להרגיל את עצמו באומנות זו להיות בטבע כאילם כמו שכתב הגר"א באגרתו: "ועד יום מותו צריך האדם לייסר את עצמו ולא בתענית וסיגופים כי אם ברסן פיו ובתאוותיו, זוהי התשובה וזה כל פרי העולם הבא וכו'. וזה יותר מכל התעניות וסיגופים שבעולם ובזה יכופר לו כל עון וניצול משאול תחתית (עד כאן לשונו).

להתבונן תמיד

זזה לשון הרבינו יונה: "ונאמר על האנשים שאינם עורכים מחשבות להתבונן תמיד ביראת ה' 'ותהי יראתם אותי מצות אנשים מלומדה, לכן הנני יוסיף להפליא את העם הזה הפלא ופלא'". (שערי תשובה שער ג', ט"ו).

"לב מי לא יתר לשמוע הדברים הללו יוצאים מפורש מפי אבי ההוראה רבינו יונה, אשר מפיו אנו חיים בהלכה למעשה" (לבוש מרדכי ב"ק, פתיחה).

"מלומדה" – מילה האמורה להעביר מעט צמרמורת בלב מבקשי ה', אולם זו האמת, לפי הרבינו יונה, אם אין אנו עורכים מחשבות להתבונן תמיד ביראת ה' – כל יראת השמים שלנו היא בגדר של מצות אנשים מלומדה (שעל זה הוא מביא יש עונש נוראי רח"ל).

על רבינו החפץ חיים מסופר: "את האמצעי הטוב ביותר להגיע למעלת היראה והשלמות ראה ר' ישראל מאיר (החפץ חיים) בחשבון הנפש ובתוכחה עצמית. 'אין לנו שום עצה', כותב רבי ישראל מאיר, 'כי אם שיקבע אדם בכל יום עת לנפשו, להתבודד בחדרו ולהתפנות מטרדותיו, ולחשוב עצות בנפשו, אודות ענייני אחריתו באיזה אופן לתקן את עצמו'.

את השיטה הזאת נקט ר' ישראל מאיר לדרך חייו וכל ימיו טיפל בתיקון עצמו על ידי אמצעים אלה. ר' ישראל מאיר היה גם מנהל יומן בו היה רושם את חשבונותיו הרוחניים כדי שיוכל תמיד להעביר מאזן זכויותיו וחובותיו ולבדוק את מעמדו הנפשי. ביומן היה רושם גם את קבלותיו ונדריו שנדר לעצמו ואת כישלונותיו. הנהלת חשבונות זו נראתה בעיניו כמעשה רגיל וטבעי, והוא היה תמה על אשר הבריות אינם נוהגים מנהג אלמנטרי זה. הרי כל חנווני קטן מבין לנהל פנקס בחנותו ורושם יום את הכנסותיו והוצאותיו, חובותיו והקפותיו וכו' ואילו בעניינים הרוחניים העומדים ברומו

של עולם, לא שם האדם אל לבו לנהל פנקס ולרשום את השכר וההפסד כדי שיוכל לבוא תמיד בחשבון עם נפשו על מצבו. והלא הזהיר אותנו החכם 'כי אין מעשה וחשבון וגו' בשאול אשר אתה הולך שמה' ומכאן שבעודו בחייו עליו לעשות חשבון" (ספר "המאורות הגדולים").

[גם על הגאון הקדוש רבי עקיבא אייגר זצוק"ל מסופר כי "היה רושם את מעשיו בפנקס מדי יום ביומו ובכל ערב היה מבקרום אם נעשה כשורה" (חוט המשולש)].

כדי לצאת מה"מלומדה" אין דרך אחרת, רק לחיות יום יום בביקורת עצמית.

רבינו הרמח"ל הגדיר את הדבר בלשונו הנוקבת:

"כלל הדבר: יהיה האדם מעיין על מעשיו כולם, ומפקח על כל דרכיו שלא להניח לעצמו, הרגל רע ומידה רעה, כל שכן עבירה ופשע".

והנני רואה צורך לאדם שיהיה **מדקדק ושוקל דרכיו דבר יום ביומו כסוחרים הגדולים** אשר יפלו תמיד כל עסקיהם למען לא יתקלקלו, ויקבעו עיתים ושעות לזה, שלא יהיה משקלו עראי אלא בקביעות גדול, כי רב התולדה הוא.

וחכמים זכרם לברכה **הורונו בפירוש צורך החשבון הזה**, והוא מה שאמרו זכרם לברכה (בבא בתרא ע"ח, ב') "על כן יאמרו המושלים בואו חשבון" (במדבר, חקת, כ"א, כ"ז) 'על כן יאמרו המושלים ביצרם בואו ונחשב חשבוננו של עולם' וכו'.

וזה כי העצה האמיתית הזאת לא יוכלו לתת אותה ולא לראות אמיתה אלא אותם שכבר יצאו מתחת יד יצרם ומשלו בו, כי מי שהוא עדיין חבוש במאסר יצרו אין עיניו רואות האמת הזאת ואינו יכול להכירה כי היצר מסמא את עיניו ממש, והנה הוא כהולך בחושך, שיש לפניו מכשולות ואין עיניו רואות אותם וכו'.

ואמנם מה היא העצה שהם נותנים לנו? "בואו חשבון, בואו ונחשב חשבוננו של עולם" כי כבר הם ניסו וראו וידעו שזה לבדו הוא הדרך האמיתי להגיע אל הטובה אשר הוא מבקש ולא זולת זה וכו' עכ"ל.

ומבטיח לנו הרמח"ל שם:

שבצורת החיים הזו

תבוא לאדם משמים עזרתו הגדולה של הבורא!

שנאמר גם בתהילים (פרק נ פסוק כ"ג)

זִבַּח תּוֹדָה, יִכְבְּדֵנִי וְשֵׁם דְּרֹךְ
הזובח קרבן תודה לכבדני והמפקח על דרכיו

אַרְאֵנוּ, בְּיֵשַׁע אֱלֹהִים.
אראה לו את ישועת אלוקים

תפילה על שמירת-הלשון ("חפיז-חיים")

רבוננו של עולם, יהי רצון מלפניך, אל רחום וחנון,
 שתזכני היום ובכל יום לשמור פי ולשוני
 מלשון-הרע ורכילות ומקבלתם.

ואזהר מלדבר אפלו על איש יחידי, וכל שכן מלדבר
 על כלל ישראל או על חלק מהם. וכל שכן מלהתרעם
 על מדותיו של הקדוש-ברוך-הוא.

ואזהר מלדבר דברי שקר, הנפה, לצנות, מחלקת,
 כעס, גאווה, אונאת-דברים, הלבנת-פנים, וכל דברים
 אסורים.

וזכני שלא לדבר כי-אם דבר הצריך לעניני גופי או
 נפשי. ושיהיו כל מעשי לשם שמים.

להפצת הספר במחיר עלות
עם הקדשה לעילוי נשמות,
רפואה, זיווג וכל הישועות

יש לפנות לטלפון

054-6826782

